

ELVEDIN PEZIĆ

ISLAMSKI PRIRUČNIK

bračne intime

Sabrao i priredio:
Elvedin Pezić, prof.

Naslovna strana:
Adis Bajramović

Šerijatska recenzija:
mr. Safet Kuduzović
mr. Emir Demir

DTP:
Teufik Mešić, HABERLIJA.COM

Lektura:
Sumeja Đurić

Izdavač:
Elvedin Pezić, prof.

Korektura:
prof. Edin Nezirić

Tiraž: 200

CIP - Katalogizacija u publikaciji
Nacionalna i univerzitetska biblioteka
Bosne i Hercegovine, Sarajevo

28- 453-447 (035)

PEZIĆ Elvedin

Islamski priručnik bračne intime : (propisi,
savjeti i fetve) / Pezić Elvedin. - Sarajevo :
autor, 2011. - 95 str. ; 21 cm

Bibliografija i bilješke uz tekst

ISBN 978 - 9958 - 865 - 14 - 5

COBISS.BH-ID 19005190

ISLAMSKI PRIRUČNIK BRAČNE INTIME

(Propisi, savjeti i fetve)

Autor:

Pezić Elvedin, prof.

Sarajevo 2011 / 1432 h.

PREDGOVOR

Pitanju bračne intime se u današnjem vremenu posvećuje mnogo više pažnje nego što je to bio slučaj prije. U prilog ovoj konstataciji govori i činjenica o zastupljenosti i čitanosti fetvi i tekstova koji u elektronskim i printanim medijima tretiraju ovo pitanje.

Međutim, iako su mnogi upoznati sa pitanjima bračne intime, malo je onih koji na ta pitanja gledaju kroz prizmu islama. Razlog tome jeste što ljudi o pitanjima bračne intime „uče“ na razne načine, putem televizije, interneta, knjiga i časopisa, gdje ova pitanja najčešće bivaju prezentirana od strane nemuslimana i raskalašenih ateista u skladu sa njihovim shvatanjima. Na ovaj se način, svjesno ili nesvjesno, često izlazi iz islamom dozvoljenih okvira, a samim time i iz granica prihvatljivog i normalnog ponašanja.

Drugi problem je što ima i onih koji se deklariraju kao praktičari vjere, koji žure da što prije „uplove u bračne vode“ i tako ožive sunnet Allahovog Poslanika, *sallallahu alejhi ve sellem*, ali se prije stupanja u brak ne educiraju dovoljno o ovoj tematici, za kojom će u budućnosti biti u potrebi. Da problem bude veći, mnogi nisu svjesni činjenice da ih nepoznavanje ove tematike može skupo koštati, kako na dunjaluku tako i na ahiretu. Tako, naprimjer, čovjek u sferi bračne intime može počiniti djelo koje je Allahov Poslanik, *sallallahu alejhi ve sellem*, u vjerodostojnom hadisu nazvao djelom kufra, a to je analni spolni odnos, a muškarac koji ne poznaje prava supruge, naročito ona prava koja se vezuju za ispunjenje njenih seksualnih potreba, može na taj način otežati i zagorčati bračni život, a često takvim ponašanjem može uzrokovati i razvod braka.

Islam, kao savršena vjera, posvetio je ovoj tematici mnogo pažnje, pa tako Kur'an s više povoda i u više različitih okolnosti govori o pitanjima bračne intime. S druge strane, mnogobrojni su i hadisi Allahovog Poslanika, *sallallahu alejhi ve sellem*, koji govore o bračnoj intimi, što svakako ukazuje na važnost ovog pitanja u vjeri. Također, knjige islamskih učenjaka ispunjene su govorom o bračnoj intimi, toliko da je teško naći knjigu islamskog prava koja ne govori o tome u rezimiranoj ili u opširnijoj formi, a da ne govorimo o činjenici da su neki učenjaci napisali i posebna djela o ovoj temi.

Ovu brošuru nazvao sam "Islamski priručnik bračne intime" iz sljedećih razloga:

- **Islamski**, zato što sam se trudio da pitanjima koja budem obrađivao u ovom priručniku pridem sa aspekta islamskog kodeksa, pozivajući se u svemu tome na Kur'an, sunnet Allahovog Poslanika, *sallallahu alejhi ve sellem*, i mišljenja islamskih učenjaka. Odgovorno tvrdim da u ovom priručniku ne postoji niti jedan propis a da to nije stav nekog od eminentnih učenjaka prvih ili potonjih generacija, što ga sigurno čini dodatno vrijednim.

- **Priručnik**, zato što sam želio da ova brošura, i tematikom i obimom, bude svrsishodna, da bude nadohvat ruke bračnim drugovima, bez navođenja detaljnih rasprava islamskih učenjaka u određenim pitanjima. Pokušao sam da ovu tematiku pojednostavim, da bi bila razumljiva i shvatljiva svakome ko je bude čitao.

U osnovi, propisi bračne intime su jednostavni, a svi postojeći problemi posljedica su nepoznavanja ili neustaljenog prakticiranja islamskih propisa, te slijepog slijeđenja Zapada i njegove „kulture“. Na to ukazuje i činjenica da su glede spolnog odnosa u osnovi sve stvari dozvoljene, izuzev spolnog općenja

u periodu menstruacije i analnog spolnog općenja. Detaljnije o ovim pitanjima, kao i o potpitanjima, naći ćemo u ovom priručniku.

U želji da kroz ovaj obimom malehni priručnik odgovorim na što više pitanja koja se vezuju za bračnu intimu, a odgovor na njih potreban je supružnicima u svakodnevnom životu, pregledao sam sve odgovore na pitanja o ovoj temi na jednom od najprestižnijih i najaktuelnijih web-sajtova na arapskom jeziku, islamweb.net, a kojih je bilo više od devet stotina, te sam na osnovu njih napravio okosnicu ovog priručnika. U pisanju ovog priručnika mnogo su mi koristili odgovori sa spomenute stranice, stoga upućujem Uzvišenom Allahu iskrene dove da njeno uredništvo obilno nagradi na trudu koji ulažu u širenju istine.

Na kraju, ne mogu da se ne zahvalim svima koji su na bilo koji način pomogli da ovaj priručnik ugleda svjetlo dana, a naročito se zahvaljujem uvaženom i cijenjenom šejhu mr. Safetu Kuduzoviću i mr. Emiru Demiru, koji su odvojili dio svoga dragocjenog vremena za čitanje ove brošure i svojim nesebičnim savjetima i prijedlozima poboljšali kvalitet napisanog. Također, posebno se zahvaljujem prof. Edinu Neziriću, koji je u mnogome doprinio da ova brošura ugleda svjetlo dana.

Sve što u ovom priručniku bude u skladu sa istinom, to je od Allaha, a ono što ne bude, to je od moga nefsa i šejtana. Allaha molim da oprostí pogreške, a ukabuli i u sevab upiše dobra djela! Amin!

Pezić Elvedin

25. ševval 1431. h.g. / 4. oktobar 2010.

ISLAM I SEKSUALNI NAGONI

ISLAM I SEKSUALNI NAGONI

Uzvišeni Allah, stvarajući čovjeka, usadio je u ljudsku prirodu skup nagona i poriva koji ga svojom snagom vode osiguranju kontinuiteta njegove egzistencije i kao individue i kao vrste. Jedan od tih nagona jeste i seksualni nagon, koji je potpuno prirodan poput potrebe čovjeka za jelom, pićem ili snom. Svaki se čovjek, u pogledu zadovoljavanja seksualnih nagona, nalazi pred tri mogućnosti:

1) da tom nagonu pruži neograničenu slobodu, bez ikakvih granica i smjernica koje će ga kanalisati i usmjeravati i tako preventivno spriječiti totalnu moralnu i društvenu anarhiju;

2) da ga u potpunosti sputa i uguši, te tako dovede u pitanje opstanak ljudske vrste na Zemlji;

3) da ovaj nagon usmjeri i uredi na način koji će spriječiti moralnu anarhiju, ali i omogućiti njegovo zadovoljenje i prirodnu reprodukciju i produženje života ljudske vrste.

Islam je za čovjeka odabrao ovu treću mogućnost označavajući je kao srednji put. Taj srednji put islama podrazumijeva zadovoljavanje seksualnog nagona putem ustanove braka, koji je tvrđava i zaštita od razvrata i bluda. Uzvišeni Allah kaže: „*I jedan od dokaza Njegovih jeste to što za vas, od vrste vaše, stvara žene da se uz njih smirite, i što između vas uspostavlja ljubav i samilost; to su, zaista, pouke za ljude koji razmišljaju.*“¹

1 Prijevod značenja Er-Rum, 21.

Prve dvije mogućnosti, koje zapravo predstavljaju put moralne razuzdanosti i bluda, odnosno put monaštva i askeze, islam je odbacio kao neprirodne, neprimjerene, štetne i kontraproduktivne sa stanovišta ljudske prirode. Ono što islam zahtijeva od čovjeka u tom pogledu jeste da kontrolira svoje strasti bez sputavanja, da ih kontrolira voljom, svjesno, tj. da ih odloži do određenog vremena, odnosno do stupanja u brak.²

Osim što je zabranio blud u svim njegovim oblicima i formama, islam je zabranio i sve predradnje i djela koja mogu voditi ovome grijehu ili poticati na njega. Uzvišeni Allah kaže: „*I ne primičite se bludu, jer to je razvrat i ružan put.*“³ Snaga je u razvoju svijesti da se ovim pošastima pametan i savjestan čovjek ne približava, jer, kada se već upadne u to zlo, onda je put izbjavljenja mnogo teži i mukotrpniji. Stoga ovdje navodimo neke od zabranjenih postupaka koje treba izbjegavati jer postepeno vode do bluda.

Zabrana požudnog gledanja

Radi sprečavanja nemoralna, ova je vjera zabranila gledanje u osobu suprotnog spola koja ne spada u bliske srodnike s kojima se ne može stupiti u brak - mahreme.

Uzvišeni Allah rekao je: „*Reci vjernicima neka obore poglede svoje i neka vode brigu o stidnim mjestima svojim; to im je bolje, jer Allah, uistinu, zna ono što oni rade. A reci vjernicima neka obore poglede svoje i neka vode brigu o stidnim mjestima svojim.*“⁴

2 Enes Ljevaković, Blud i prostitucija u svjetlu islamskog učenja i šeriatskopравnih propisa (tekst objavljen u: *Glasnik Rijasetu IZ u BiH*, br. 11-12, 2003., str. 1051-1060).

3 Prijevod značenja El-Isra', 32.

4 Prijevod značenja En-Nur, 30 – 31.

Allahov Poslanik, *sallallahu alejhi ve sellem*, jedne je prilike rekao Aliji: „O Alija, nemoj u zabranjeno pogledati više puta, imaš pravo na prvi¹, a na drugi ne.”²

Od Džerira, *radijallahu anhu*, prenosi se da je kazao: „Pitao sam Allahovog Poslanika, *sallallahu alejhi ve sellem*, o iznenadnom pogledu, pa je rekao: ‘Obori pogled.’”³

Behz ibn Hakim prenosi od svoga oca, a on od svoga, da je Allahov Poslanik, *sallallahu alejhi ve sellem*, rekao: „Tri kategorije ljudi, njihove oči, neće vidjeti Vatru: čovjek koji je čuvao stražu na Allahovom putu, onaj ko je plakao iz straha od Allaha i onaj koji nije gledao u ono što je zabranjeno.”⁴

Na osnovu spomenutih argumenata, koji su općeg karaktera, savremeni islamski učenjaci zabranili su i gledanje u osobe suprotnog pola na slikama i na televiziji.

S druge strane, po islamskom učenju, proscu je dopušteno, a po mišljenju većine islamskih učenjaka pohvalno, vidjeti djevojku koju prosi. Na to nam ukazuju mnogi argumenti među kojima su i dva sljedeća hadisa:

- Mugire ibn Šu‘be, *radijallahu anhu*, htio je zaprositi neku djevojku, pa mu je Allahov Poslanik, *sallallahu alejhi ve sellem*, rekao: „Idi i vidi je, to je bolje za vaš zajednički mir i slaganje u braku!”⁵

- Džabir, *radijallahu anhu*, prenosi da je Allahov Poslanik, *sallallahu alejhi ve sellem*, preporučio: „Kada neko od vas zaprosi djevojku, pa bude u mogućnosti vidjeti kod nje ono što će

ga podstaći da se njome oženi, neka to učini.“ Džabir, *radijallahu anhumu*, rekao je: „Pa sam zaprosio djevojku, i sakrivao sam se sve dok nisam vidio kod nje ono što me ponukalo da je oženim i zaista sam se njome oženio.”⁶

Samo gledanje djevojke, koje je u osnovi zabranjeno, manje je zlo od razvoda braka koji bi mogao nastati kao plod stupanja u brak sa djevojkom koju mladić nikada nije vidio.

Zabrana osamljivanja sa tuđinkom

Preventivno, islam je strogo zabranio muškarcu da se osami, a kamoli da šta drugo učini, sa „tuđinkom“ – ženom kojoj nije mahrem.

Allahov Poslanik, *sallallahu alejhi ve sellem*, rekao je: „Ko vjeruje u Allaha i Sudnji dan, neka se ne osamljuje sa ženom s kojom nije njen mahrem, jer zaista je šejtan treći sa njima.”⁷

Abdullah Ibn Omer, *radijallahu anhumu*, prenosi da je Allahov Poslanik, *sallallahu alejhi ve sellem*, rekao: „Neka nakon današnjeg dana nijedan muškarac ne ulazi kod žena čiji su muževi odsutni, osim da s njim bude jedan ili dvojica ljudi.”⁸

Ukbe ibn Amir, *radijallahu anhu*, kaže da je Allahov Poslanik, *sallallahu alejhi ve sellem*, rekao: „Čuvajte se ulaska kod žena!“, pa je jedan od prisutnih ensarija kazao: „A šta misliš o muževom rođaku?” Na to je Vjerovjesnik odgovorio: „Njegov je ulazak poguban.”⁹

1 Prvi pogled koji se spominje u ovom hadisu označava iznenadni, nenamjerni pogled.
2 Tirmizi (br. 2777), kao Burejdino, *radijallahu anhu*, predanje. Šejh Albani okarakterizirao ga je dobrim u nekoliko svojih djela.
3 Ebu Davud (br. 2148). Šejh Albani ocijenio ga je vjerodostojnim.
4 Taberani (br. 1003). Šejh Albani smatrao ga je dobrim.
5 Tirmizi (br. 1087). Vjerodostojnim ga je ocijenio šejh Albani.

6 Ebu Davud (br. 2082). Šejh Albani smatrao ga je dobrim.
7 Ahmed (br. 14651), kao Džabirovo, *radijallahu anhumu*, predanje. Šejh Albani ocijenio ga je vjerodostojnim.
8 Muslim (br. 5806).
9 Buhari (br. 5232) i Muslim (br. 5083).

Nevevi veli: „Ovaj hadis odnosi se na muževe rođake, izuzev njegovog oca i sinova od druge supruge zato što su oni njeni mahremi, dopušteno joj je da se osamljuje s njima i na njih se ne odnosi ovo Poslanikovo, *sallallahu alejhi ve sellem*, upozorenje. Ovaj se hadis odnosi na muževog brata (djevera) ili bratića, njegovog amidžu, amidžića, sestrića i sve druge koji bi s njom mogli stupiti u brak ukoliko bude razvedena. Ljudi su glede tih svojih rođaka bili liberalniji, pa je zato Poslanik, *sallallahu alejhi ve sellem*, rekao da je njihovo osamljivanje pogubno, i otuda je preče ulazak zabraniti njemu nego strancu.“¹

Zabrana dodira

Nesamo da je islam zabranio osamljivanje osoba suprotnog spola koje nisu mahrem, nego je strogo zabranio i njihovo međusobno doticanje. Allahov Poslanik, *sallallahu alejhi ve sellem*, nikada nije dotaknuo ženu s kojom je mogao stupiti u brak, a to je zabranio i svojim sljedbenicima, znajući kakve štete mogu proisteći iz toga. Tako je on, *sallallahu alejhi ve sellem*, rekao: „*Da neko od vas bude uboden željeznim šilom u glavu bolje mu je nego da dotakne ženu koja mu nije dopuštena.*“² Također je rekao: „*Ja se ne rukujem sa ženama.*“³

Opisujući Poslanikov život, Aiša, *radijallahu anha*, rekla je: „*Tako mi Allaha, Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, nikad nije dotaknuo ženu (koja mu nije mahrem).*“⁴

1 Sahihu Muslim bi šerhi'l-imam En-Nevevi, 14/154.

2 Taberani (br. 16880) kao predanje Ma'kala ibn Jesara, *radijallahu anhu*. Šejh Albani je ovaj hadis ocijenio vjerodostojnim u nekoliko svojih djela.

3 Nesai (br. 4181) kao predanje Umejme bint Rukajje. Šejh Albani je i ovaj hadis ocijenio vjerodostojnim u nekoliko svojih djela.

4 Buhari (br. 2713) i Muslim (br. 4941).

Zejnuddin ibn Nudžejm el-Hanefi, poznati učenjak hanefijske pravne škole, govoreći o propisima prosidbe, kaže: „I nije dopušteno dotaknuti lice djevojke niti njenu ruku, pa makar se ne bojao buđenja strasti, zbog postojanja jasne zabrane i nepostojanja prijekne potrebe da to uradi.“⁵

U vjerodostojnom hadisu Allahov Poslanik, *sallallahu alejhi ve sellem*, bespravno dodirivanje žene naziva bludnom radnjom. Kazao je Allahov Poslanik: „*Ruka čini blud dodirivanjem.*“⁶

Imam Nevevi, komentarišući ove riječi Allahovog Poslanika, navodi primjer za to dodirivanje žene tuđinke.⁷

INTIMNI PREDBRAČNI KONTAKTI

Islam odgaja ljude da drugima žele ono što žele i sebi. Kao što čovjek nije zadovoljan da neko strastveno gleda ili dodiruje njegovu sestru ili majku, ili da neko bludniči s njegovom majkom ili sestrom, isto tako to on neće činiti drugima, jer svaka je žena nečija majka, sestra ili kćerka. U hadisu stoji: „*Niko od vas neće vjerovati sve dok drugima ne bude želio ono što želi i sebi.*“⁸

Ebu Uname, *radijallahu anhu*, pripovijeda da je neki mladić došao Allahovom Poslaniku, *sallallahu alejhi ve sellem*, i kazao: „*Allahov Poslaniče, dopusti mi da činim blud!*“ Prisutni ga ukoriše zbog njegova ponašanja, a Allahov Poslanik, *sallallahu alejhi ve sellem*, smiri ih govoreći: „*Pustite ga, pustite ga!*“ Zatim zatraži od mladića da se primakne, pa kada je to učinio, upita ga! „*Da li bi volio da neko učini blud s tvojom majkom?*“ „*Ne, tako mi Allaha, o Božiji Poslaniče,*

5 El-Bahru'r-raik, 8/219.

6 Muslim (br. 6925)

7 Sahihu Muslim bi šerhi'l-imam En-Nevevi, 9/7.

8 Buhari (br. 13) i Muslim (br. 179) kao Enesovo, *radijallahu anhu*, predanje.

učinio me Allah tvojim iskupom!“, odgovori mladić. „Tako ni drugi ljudi ne bi voljeli da to neko učini s njihovim majkama“, reče mu Poslanik. Zatim ga upita: „Da li bi volio da to neko učini s tvojom kćerkom?“ „Ne, tako mi Allaha, o Božiji Poslaniče, učinio me Allah tvojim iskupom!“, odgovori mladić. „Ni drugi ljudi ne bi voljeli da se to desi njihovim kćerkama“, reče mu Poslanik. Zatim ga upita: „Da li bi volio da se to desi tvojoj sestri?“ Mladić odgovori: „Ne, tako mi Allaha, o Božiji Poslaniče, učinio me Allah tvojim iskupom.“ Poslanik mu reče: „Tako ni drugi ljudi ne bi voljeli da se to desi njihovim sestrama.“

Poslanik je ponovo upitao: „Da li bi volio da se to desi tvojoj tetki po ocu?“ Mladić odgovori: „Ne, tako mi Allaha, o Božiji Poslaniče, učinio me Allah tvojim iskupom.“ Poslanik reče: „Ni drugi ljudi ne bi voljeli da se to desi njihovim tetkama po ocu.“ Opet ga upita: „Da li bi volio da se to desi tvojoj tetki po majci?“ „Ne, tako mi Allaha, o Božiji Poslaniče, učinio me Allah tvojim iskupom“, odgovori mladić. „Tako ni drugi ljudi ne bi voljeli da se to desi njihovim tetkama po majci“, reče Poslanik. Tada je Allahov Poslanik stavio ruku na njega i zamolio: „Gospodaru moj, oprosti mu grijehe, očisti njegovo srce i učini ga čednim.“¹

Ovdje treba napomenuti da zaruka u islamu nema nikakve pravne posljedice, što znači da zaručnik i zaručnica ostaju u svakom pogledu zabranjeni jedno drugome, osim onoga što je izdvojeno iz opće zabrane, kao što je dopuštenost viđenja. Intimni kontakti su dopušteni tek onda kada se mladić i djevojka vjenčaju, ispunjavajući sve norme islama. Sve što se prije toga učini od ovih stvari smatra se velikim grijehom, čijem se počinio prijeti žestokom kaznom na ahiretu, ako umre ne pokajavši se.

1 Ahmed (br. 22211). Šejh Albani ocijenio ga je vjerodostojnim.

MASTURBACIJA, ONANISANJE

S obzirom na to da je masturbacija pojava kojoj, iz različitih razloga, prije braka pribjegavaju mnogi mladići i djevojke, smatram da je veoma bitno objasniti šta se pod masturbacijom podrazumijeva i kakav je njen propis u islamu.

Masturbacija je pojam koji označava spolno samozadovoljavanje, tj. diranje i nadraživanje spolnih organa radi postizanja ejakulacije. Za spomenuto se još koriste izrazi onanija (onanisanje) i samozadovoljavanje.

Propis masturbacije

Ovdje neću govoriti o dokazanoj štetnosti masturbacije, već o tome da li je u islamu dopuštena ili nije.

Većina islamskih učenjaka smatrala je masturbaciju zabranjenom. Svoj su stav, između ostalog, zasnovali i na riječima Uzvišenog Allaha: „Ono što žele – vjernici će postići, oni koji molitvu svoju ponizno obavljaju, i koji ono što ih se ne tiče izbjegavaju, i koji milostinju udjeljuju, i koji stidna mjesta svoja čuvaju - osim od žena svojih ili onih koje su u posjedu njihovu, oni, doista, prijekor ne zaslužuju; - a oni koji i pored toga traže, oni u zlu sasvim pretjeruju.“²

Poznati komentator Kur'ana, Ibn Kesir, zapisao je sljedeće: „Imam Šafija, i učenjaci koji su dijelili njegovo mišljenje da je samozadovoljavanje zabranjeno, dokazivali su to ajetom: 'i oni koji stidna mjesta svoja čuvaju - osim od žena svojih ili onih koje su u posjedu njihovu.'“

2 Prijevod značenja El-Mu'minun, 1-7.

Imam Šafija govorio je o samozadovoljavanju: "To ne potpada ni pod jedan od spomenuta dva načina zadovoljavanja strasti, a Uzvišeni Allah dalje kaže: 'A oni koji i pored toga traže, oni u zlu sasvim pretjeruju.'¹

Emin eš-Šenkiti zapaža: „Znaj, nema sumnje da ajet sure El-Mu'minun: 'A oni koji i pored toga traže, oni u zlu sasvim pretjeruju', svojom općenitošću ukazuje na zabranu samozadovoljavanja, jer se tako naslađuje rukom i dovodi do ejakulacije, čime osoba traži nešto pored onoga što je Allah dopustio. Prema tekstu ovog kur'anskog ajeta, takav je čovjek onaj koji u zlu pretjeruje.“²

Kao dokaz zabranjenosti masturbacije, učenjaci su naveli i hadis koji prenosi Abdullah ibn Mes'ud, *radijallahu anhu*, u kojem stoji da je Allahov Poslanik, *sallallahu alejhi ve sellem*, obraćajući se mladićima, rekao: „O skupino mladića, ko od vas ima mogućnost, neka se ženi, na taj će način sačuvati svoj pogled i spolni organ, a onaj koji ne može, neka posti, njemu će post biti štit.“³

Islamski su učenjaci na osnovu ovog hadisa izveli zaključak: da je samozadovoljavanje bilo rješenje neoženjenom mladiću, kao što to tvrde mnogi u današnjem vremenu, Allahov Poslanik uputio bi na to mladiće kojima se obratio, utoliko prije jer je samozadovoljavanje bilo poznato i u njegovo vrijeme.

Komentirajući navedeni hadis, Ibn Hadžer veli: „Neki malikijski autoriteti su ovim hadisom dokazivali zabranjenost samozadovoljavanja, jer je Allahov Poslanik one koji nemaju mogućnost da se ožene, uputio na post kako bi oslabili strasti

1 Tefsir Ibn Kesir, 3/293.

2 Edvau'l-bejan, 5/316.

3 Buhari (br. 5065) i Muslim (br. 3464).

i nagon za seksom, a da je samozadovoljavanje bilo dopušteno, Poslanik bi uputio na to, jer je nesumnjivo lakše.“⁴

Prenosi se u vjerodostojnim predajama od Ibn Omera i Ibn Abbasa, *radijallahu anhum*a, da su zabranjivali samozadovoljavanje.

Šejhu'l-islam Ibn Tejmije u svojim knjigama⁵ spominje veoma interesantnu činjenicu, kao vid odgovora onima koji su dopustili samozadovoljavanje u slučaju kad se čovjek boji bluda: „Uzvišeni je Allah onim ljudima koji se boje bluda dopustio da se ožene robinjama, a nakon toga, na kraju tog ajeta, napomenuo je da je bolje strpjeti se, što znači da se u takvim situacijama moguće strpjeti, jer Uzvišeni Allah ne bi preporučio ono što Njegovi robovi ne mogu izvršiti. S druge strane, kada govori o onima koji se boje za život, dopustio im je da jedu strvinu ne rekavši da je bolje strpjeti se, jer je u tom slučaju to nemoguće.“

Ajet o kojem govori šejhu'l-islam Ibn Tejmije je ajet u suri En-Nisa', i glasi: „A onome među vama koji nije dovoljno imućan da se oženi slobodnom vjernicom – eto mu one u vašem vlasništvu, robinje vaše, vjernice – a Allah najbolje zna kakvo je vjerovanje vaše – ta jedne ste vjere. I ženite se njima, s dopuštenjem vlasnika njihovih, i podajte im vjenčane darove njihove, kako je uobičajeno, kada su čedne i kada javno ne čine blud i kada tajno ne žive s ljubavnicima. – A kada one kao udate počine blud, neka se kazne polovinom kazne propisane za slobodne žene. – To je za onoga od vas koji se boji bluda; – a bolje vam je da se suzdržite! Allah prašta i samilostan je.“⁶

4 Fethu'l-Bari, 14/294.

5 Ez-Zuhdu ve'l-ver'u ve'l-'ibade, 1/14, i El-Fetava, 7/167.

6 Prijevod značenja En-Nisa', 25.

Kada govore o masturbaciji, učenjaci napominju da se zabrana ovog postupka podjednako odnosi i na ženu, bez obzira radila to vibratorom ili bilo nečim drugim.

Ovdje je veoma bitno napomenuti da islamski učenjaci smatraju zabranjenim i sami čin masturbacije, pa makar i ne došlo do ejakulacije. Naime, ima osoba koje misle da je zabranjena samo ona masturbacija pri kojoj dođe do ejakulacije, a da je dozvoljena ona pri kojoj se to ne desi, što je pogrešno.

Masturbiranje potaknuto strahom od bluda

Neki učenjaci smatrali su da je, ako bi čovjek došao u situaciju da zaista strahuje od bluda, tada manje zlo zadovoljiti se masturbiranjem nego počiniti blud. Međutim, to ni u kojem slučaju ne znači da se može poigravati s ovim propisom, jer možda ima onih koji osjete navalu strasti pa, pozivajući se na ove učenjake, odmah pribjegu masturbiranju. Treba se bojati Allaha glede toga i te izjave učenjaka shvatiti na pravi način. Prije toga treba primijeniti ono što je preporučio Allahov Poslanik, a to je post, pa onda sve savjete koje su dali učenjaci kao način čuvanja od bluda, a nakon svega toga, ako osobu strasti toliko savladaju i bude sigurna da će počiniti blud, tek tada će učiniti ovaj haram, koji je u ovoj situaciji tek manje zlo.

U pravnoj enciklopediji *El-Mevsu'atu'l-fikhijje* zapisano je sljedeće: „Učenjaci hanefijske, hanbelijske i šafijske pravne škole smatrali su samozadovoljavanje dopuštenim tek kada to postane jedini način da se spasi od bluda. Učenjaci malikijske pravne škole smatrali su da je samozadovoljavanje haram bojao se čovjek bluda ili ne, ali ako se ne bi mogao oduprijeti prohtjevima bluda osim na taj način, tada će dati prednost samozadovoljavanju nad bludom kako bi sebi nanio manju štetu.“¹

1 *El-Mevsu'atu'l-fikhijje*, 45/273.

Musliman treba znati da, ako dođe u situaciju da mora samozadovoljavanjem umanjiti svoje prohtjeve, on u tom momentu čini haram i da to ne čini radi naslađivanja već iz straha od većeg zla, bluda. Također, treba da zna da osoba koja mora počiniti haram, to čini u granici potrebe, a nikako više od toga.

Šejhu'l-islam Ibn Tejmijje tvrdi: „Samozadovoljavanje nije dopušteno po mišljenju većinskog dijela uleme, prvih i potonjih generacija, bez obzira bojao se čovjek bluda ili ne. Predaje prenesene od Ibn Abbasa i Ahmeda u vezi s tim, odnose se na onoga koji se zaista boji bluda i u tom slučaju Ahmed je to dopustio kako bi čovjek umanjio nabujale prohtjeve. Ukoliko bi čovjek to činio sa strašću, ili pri tome razmišljao da spolno opći s određenom ženom, onda je sve to haram i to nije odobrio ni Ahmed, niti bilo koji drugi učenjak, a neki su učenjaci smatrali da se počinilac tog djela treba kazniti. Sustegnuti se od toga je obaveza, a ne pohvalna stvar.“²

2 *El-Fetava*, 8/167.

Savjeti onome ko ima naviku da masturbira

Islamski su učenjaci uputili nekoliko savjeta onima koji su iskušani masturbiranjem, kako bi ostavili tu ružnu naviku. Tu su, između ostalih, njihovi sljedeći savjeti:

- ženidba, kao jedan od najboljih načina da se čovjek sačuva samozadovoljavanja;

- umjerenost u hrani – Allahov Poslanik, *sallallahu alejhi ve sellem*, savjetujući neoženjene mladiće, preporučio je post jer glad umanjuje strasti, što je veoma važna stvar, naročito u današnjem vremenu, kada postoje razni energetske napici kojih bi se neoženjen čovjek trebao maksimalno kloniti;

- udaljavanje od svega što pobuđuje strasti – osoba koja je iskušana samozadovoljavanjem trebala bi se maksimalno udaljiti od svega što pobuđuje strasti kao što je slušanje muzike, gledanje serija, porno-filmova, društvo žena itd.

- moralno društvo – odabrati dobro društvo, koje će osobu podsticati da čini dobra djela, a izbjegava zabranjena, te napuštanje društva koje na bilo koji način potiče osobu na ovu lošu naviku.

BRAČNA INTIMA

STIDNI DIO TIJELA (AVRET)

S obzirom da je poznavanje pitanja granica stidnog dijela tijela prijeko potrebno za svakodnevni život čovjeka, prije nego što prijedemo na propise vezane za seksualne odnose supružnika, razmotrit ćemo propise o granicama stidnog mjesta muškarca, stidnog mjesta žene s obzirom na različite situacije u kojima se može naći, te spomenuti propis otkrivanja avreta pred djecom.

Avret muškarca

Mnogo je muškaraca, a i žena, koji su glede pokazivanja stidnih dijelova tijela tolerantniji nego što je to dopušteno. Nerijetko, muškarci se među muškarcima ponašaju opuštenije, a i žene među ženama.

Savršeni islam strogo je zabranio muškarcima da svoja stidna mjesta otkrivaju pred drugim muškarcima i ženama, kao što je to strogo zabranio i ženi, a sve zbog mnoštva smutnji koje proizlaze iz toga. Tako u hadisu stoji: „*Neka muškarac ne gleda u stidni dio tijela drugog muškarca, a neka žena ne gleda stidni dio tijela druge žene.*“¹

Koliko se samo krši ovaj propis ako znamo koliko ljudi danas putem erotskih časopisa ili televizije gleda u spolni odnos ili avrete drugih ljudi, što je, bez imalo sumnje, zabranjeno!

Četiri pravne škole generalno kažu da je stidni dio tijela muškarca, koji ne smije pokazivati nikome osim svojoj supruzi ili robinji, dio tijela između pupka i koljena. Po mišljenju velikog broja učenjaka, sam pupak i koljeno ne ulaze u stidni dio tijela.

Avret žene

Kada je riječ o stidnom dijelu tijela žene, o nekim pitanjima islamski autoriteti imaju jednoglasan stav, dok o drugim imaju različita mišljenja.

Pri izlasku iz kuće

Ako pročitamo stavove islamskih učenjaka o pitanju stidnog dijela tijela žene kada je napolju, gdje je mogu vidjeti muškarci koji joj nisu mahremi, vidjet ćemo da najtolerantniji smatraju da joj je dopušteno otkriti lice, šake i stopala, mada i u vezi s tim postoji razilaženje, što ovdje neću razmatrati. Mora se napomenuti da otkrivanje bilo kojeg drugog dijela tijela nijedan učenjak nije dopustio.

Znači, minimalno što žena mora pokriti prilikom izlaska iz kuće jeste cijelo tijelo, izuzimajući lice, šake i stopala, s tim što ima učenjaka koji kažu da je cijelo ženino tijelo avret i da joj je obaveza prilikom izlaska iz kuće pokriti sve, bez izuzetka.

1 Muslim (br. 794) kao Ebu Seidovo, *radijallahu anhu*, predanje.

Pred mahremima

Što se tiče stidnih dijelova tijela žene pred muškarcima koji su joj mahremi, po mišljenju mnogih savremenih učenjaka, a tog stava su ujedno bili i učenjaci malikijske i hanbelijske pravne škole, ženi je pred ovom grupom ljudi dopušteno otkriti ono što žena obično otkriva u kući, kao što je kosa, podlaktice, potkoljenice, vrat i sl.

Pred drugim ženama

Većina islamskih učenjaka smatra da je stidni dio tijela žene pred drugim ženama ono što je stidni dio tijela muškarca pred muškarcima: dio tijela između koljena i pupka. To ni u kojem slučaju ne znači da žena treba pred drugim ženama pokriti samo dio tijela između koljena i pupka, jer ako muškarci u međusobnoj komunikaciji i sijelima pokrivaju mnogo više od onoga što je stidni dio tijela, onda je preče da žene jedne pred drugima pokriju veći dio tijela.

Šejh Usejmin veli: „Stidni dio tijela žene pred ženom jeste kao stidni dio tijela muškarca pred muškarcem: dio tijela između koljena i pupka. Međutim, to ni u kojem slučaju ne znači da žene jedne pred drugima treba da nose kratku odjeću koja pokriva samo ono što je između koljena i pupka. To nije odobrio nijedan učenjak. Praktično, ako se desi da žena nosi široku i dugu odjeću, pa se određeni dio tijela, kao potkoljenica ili poprsje, pokaže pred drugim ženama, ona zbog toga neće biti griješna.“¹

¹ Medžmu'ul-fetava, 12/218.

Otkrivanje avreta pred djecom

Problem s kojim se svakodnevno susrećemo jeste otkrivanje avreta pred djecom. Islamski učenjaci razmatrali su mnoge detalje vezane za ovaj problem i došli do zaključka da se propis razlikuje s obzirom na razlike među djecom.

Pred onom djecom koja razlikuju osobu otkrivenog avreta od one koja to nije, roditelji ne bi trebali pokazivati stidna mjesta. Majka pred ovom kategorijom djece ne bi trebala pokazivati ništa drugo osim onoga što smije otkriti pred svojim mahremima, a otac pred djecom te moći zapažanja ne bi trebao pokazivati više dijelova tijela nego što pokazuje pred punoljetnim muškarcima.

Ako se radi o djeci koja ne razlikuju avret od onoga što to nije, pred njima roditelji mogu otkriti avrete, ali je i to bolje izbjegavati kako bi se djeca od rane mladosti odgajala kao čedna i moralna.

Govoreći o otkrivanju žene pred djecom, Ibn Kudame veli: „Što se tiče muškog djeteta, koje je još beba koja ne razumije, nije obaveza pred njim pokrivati bilo koji dio tijela.“²

Zekerija el-Ensari tvrdi: „Dopušteno je otkriti stidni dio tijela pred djetetom koje ne zna ispričati ono što je vidjelo.“³

² El-Mugni, 7/458.

³ Šerhu'l-behdže, 14/183.

POKRIVANJE TIJELA PRILIKOM SPOLNOG ODNOSA

Neki islamski učenjaci smatrali su da je propisano da supružnici budu pokriveni prilikom spolnog odnosa. Međutim, mnogi učenjaci smatraju da to nije propisano jer dokazi koji o tome govore nisu vjerodostojni.

Savremenom učenjaku Muhammedu Salihu el-Munedž-džidu postavljeno je sljedeće pitanje: „Čuo sam da nije dopušteno imati spolni odnos osim ako su supružnici nečim pokriveni, a zbog prisustva meleka koji se stide tog čina, te je zato obaveza pokriti se za vrijeme spolnog odnosa i ne dopustiti da se vidi nijedan dio njihovih tijela. Je li to tačno?“

On je odgovorio: „Haram je jedan od pet šerijatskih propisa i nije ispravno tvrditi za određenu stvar da je zabranjena osim ako za to postoji dokaz iz Kur'ana ili Poslanikovog sunneta. Većina učenjaka, među kojima su učenjaci hanefijske, šafijske i malikijske pravne škole, smatrali su da je dopušteno biti potpuno nag prilikom spolnog odnosa. S druge strane, učenjaci hanbelijske pravne škole smatraju da je to pokuđeno. Oni su za dokaz uzeli nekoliko slabih hadisa, od kojih su i sljedeći:

- Ebu Hurejre, *radijallahu anhu*, prenosi da je Allahov Poslanik, *sallallahu alejhi ve sellem*, rekao: 'Kada neko spolno opći sa suprugom, neka se oboje pokriju, jer ako se ne pokriju, meleki se stide toga i izađu, a ako se začne dijete, šejtan će na njega imati velikog utjecaja.' (Hadis su zabilježili: Taberani u *El-Mu'džemu'l-evsatu*, 163/, i El-Bezzar, koji ga je ocijenio slabim, kako stoji u djelu *Nasbu'r-raje*, 4247/)

- Abdullah ibn Mes'ud, *radijallahu anhu*, prenosi da je Allahov Poslanik, *sallallahu alejhi ve sellem*, rekao: 'Kada neko

od vas želi spolno općiti sa suprugom, neka se oboje pokriju, neka ne budu nagi kao magarci.' (Hadis su zabilježili: Taberani u *El-Mu'džemu'l-kebiru*, 10196/, i Bejheki 7193/, koji ga je ocijenio slabim. U njegovom lancu prenosilaca nalazi se Mendel ibn Alija, koji je nepouzdan prenosilac. Također, ovaj hadis je zabilježio imam Ibn Madže (1921), od Utbe ibn Abdullaha, kojeg je slabim ocijenio šejh Albani u djelu *Irva'u'l-galil* (2009).

- Ebu Uname, *radijallahu anhu*, prenosi sljedeće Poslanikove, *sallallahu alejhi ve sellem*, riječi: 'Kada neko od vas želi spolno općiti sa suprugom, neka se pokrije i neka pokrije suprugu; neka ne budu nagi kao magarci.' (Hadis je zabilježio imam Taberani, 8164/, u čijem lancu prenosilaca postoji Ufejr ibn Ma'dan, koji je nepovjerljiv, što je spomenuto u djelu *Medžme'u'z-zevaid*, 4293/)

S obzirom na to da navedeni hadisi nisu vjerodostojni, njima se ne može dokazivati obaveznost pokrivanja prilikom spolnog odnosa, tj. ne može se reći da je tom prilikom zabranjeno biti nag. Načelno pravilo jeste da je supružnicima dopušteno da se međusobno naslađuju kako pogledom tako i dodir.

Većina islamskih autoriteta smatra da je dopušteno biti nag prilikom spolnog odnosa, i oni su svoje mišljenje utemeljili na predanju Behza ibn Hakima, koji prenosi od svoga oca Hakima, koji prenosi da je njegov otac pripovijedao: 'Upitao sam: 'Allahov Poslaniče, kada se radi o stidnim mjestima, na šta moramo paziti, a u čemu možemo biti slobodni?' On je odgovorio: 'Čuvaj stidno mjesto od svih ljudi, osim od svoje supruge ili robinje.' Upitao sam: 'Poslaniče, kako ću se ponašati kad sam u gužvi?' On odgovori: 'Maksimalno se potrudi da tvoje stidno mjesto niko ne vidi.' Naposljetku sam upitao: 'Poslaniče, kako se ponijeti u osami?' Na to je odgovorio: '

Preče je stidjeti se Allaha nego ljudi.“ (Tirmizi, 2794, i ocijenio ga je dobrim, Ibn Madže, 1920. Šejh Albani ocijenio ga je dobrim u djelu *Sahihu't-Tirmizi*)

Također, ova skupina učenjaka posegnula je za slabim hadisom koji prenosi Abdullah ibn Amr, *radijallahu anhu*, a u kojem stoji da je Allahov Poslanik, *sallallahu alejhi ve sellem*, rekao: *'Čuvajte se nagosti, zaista su uz vas oni koji vas nikada ne napuštaju, osim kada ste u nužniku i kada muž prilazi svojoj supruzi; njih se stidite i tako im ukažite čast.'* (Hadis je zabilježio imam Tirmizi, a u njegovom lancu prenosilaca nalazi se Lejs ibn Ebi Sulejm, kojem se poremetilo pamćenje. Šejh Albani smatrao ga je nepovjerljivim prenosiocem, o čemu je govorio u djelu *Irva'u'l-galil*)

Rezime: Ne postoji vjerodostojan hadis koji zabranjuje nagost prilikom spolnog odnosa. Načelno je pravilo da je to dopušteno, a čak postoje i argumenti koji to potvrđuju, a Allah najbolje zna.¹

NAMJERA PRILIKOM SPOLNOG ODNOSA

Pohvalno je da čovjek spolnim odnosom namjerava zadovoljenje prohtjeva na dopušten način, kao što je pohvalno imati namjeru sačuvati sebe i svoju suprugu od bluda. Allahov Poslanik, *sallallahu alejhi ve sellem*, rekao je: *„Zaista se djela vrednuju prema namjerama.“*²

Treba znati da se čovjeku prijeti kaznom ako se bude zadovoljavao na nedopušten način (bludom ili masturbiranjem). Naime, to je grijeh zbog kojeg slijedi kazna ako se čovjek ne

1 *Hel jedžuzu li'z-zevdžejni et-tedžerrudu mine's-sijabi vakte'l-džima'i biduni ejji gitain*, <http://islam-qa.com/ar/ref/45514>.

2 Buhari (br.1) i Muslim (br. 5036), kao predanje Omera, *radijallahu anhu*.

pokaje. S druge strane, treba imati na umu da će biti nagrađen ako svoje prohtjeve zadovolji na dopušten način. Dokaz za ovu konstataciju jesu sljedeće Vjerovjesnikove riječi: *„Čovjek će biti nagrađen zbog spolnog odnosa.“* Začudeni, ashabi upitaše: *„Allahov Poslaniče, čovjek zadovolji svoje seksualne potrebe pa za to bude nagrađen?!“* On im objasni: *„Šta mislite, da li bi čovjek bio grješan da tu svoju potrebu zadovolji na zabranjen način?! Dakle, ako je zadovolji na dopušten način, imat će nagradu za to.“*³

DOVA PRIJE SPOLNOG ODNOSA

Propisano je da supružnici prije spolnog odnosa upute dovu Uzvišenom Allahu da sačuva njih i dijete koje bi moglo biti začeto tim odnosom od najvećeg im neprijatelja, šejtana. Dokaz tome jeste sljedeći hadis: *„Da čovjek prije spolnog odnosa prouči: 'U ime Allaha, Gospodaru moj, udalji od nas šejtana i udalji ga od djeteta koje nam daruješ, pa Allah odredi da se začne dijete, šejtan mu nikad ne bi naudio.'“*⁴

﴿ بِاسْمِ اللَّهِ اللَّهُمَّ جَنِّبْنَا الشَّيْطَانَ وَجَنِّبِ الشَّيْطَانَ مَا رَزَقْتَنَا ﴾

Pošto je razlog zbog kojeg se dova upućuje prisutan i kod muža i kod žene, islamski su učenjaci, komentirajući navedeni hadis, rekli da učenje ove dove nije propis eksplicitno vezan samo za muškarce, već se podjednako odnosi na oba supružnika. Komentirajući djelo *'Umdetu'l-ahkam*, šejh Džibrin kaže: *„Ovaj zikr (dova) izgovara se prije spolnog odnosa*

3 Muslim (br. 2376) kao Ebu Zerrovu, *radijallahu anhu*, predanje.

4 Buhari (br. 114) i Muslim (br. 3606), kao Ibn Abbasovo, *radijallahu anhu*, predanje. Transkribirana dova glasi: „Bismillah, Allahumme džennibne 'š-šejtane ve džennibi 'š-šejtane ma rezaktena!“

ili na njegovom početku, a treba ga izgovoriti tiho. Dovu treba proučiti i supruga. Naime, kad to učine oba supružnika, to donosi blagoslov, jer nema sumnje u to da izgovor Allahovog imena donosi veliki blagoslov i mnoga dobra.“

Islamski učenjaci izdali su fetve u kojima stoji da je propisano da čovjek ovu dovu prouči prije svakog spolnog odnosa, pa i u slučaju kada je između njih prošlo malo vremena. Štaviše, islamski autoriteti smatraju da ovu dovu trebaju učiti i starije osobe koje su izgubile nadu u to da mogu imati djecu, jer možda će neko pomisliti da se učenje ove dove preporučuje samo mladom bračnom paru. Imam El-Džemel, poznati učenjak šafijske pravne škole, veli: „Pohvalno je da ovu dovu prouče oba supružnika, makar već izgubili nadu da mogu dobiti dijete.“¹

PREDIGRA ZA SPOLNI ODNOS

Među najbitnijim adabima spolnog odnosa jeste predigra supružnika za spolni odnos. Predigrom se supružnici u svakom pogledu pripremaju za odnos, za razliku kada jedan od supružnika, a najčešće je to muž, iznenada i bez predigre počne spolno općiti, što često vodi tome da žena ne bude zadovoljena, tj. da ne doživi orgazam. Takva nepažnja prema supruzi, posebno ukoliko se to često ponavlja, može je navesti da otkaže pokornost mužu, da se počne samozadovoljavati (a to je zabranjeno), da iznevjeri svoga muža i počini blud. Dakle, sve to može biti posljedica zapostavljanja spomenutog edeba, o kojem su učenjaci govorili skoro u svim pravnim knjigama, u poglavlju o adabima spolnog odnosa.

1 Hašijetu‘l-džemel, 5/ 105.

Kada je Džabir, *radijallahu anhu*, obavijestio Allahovog Poslanika da se oženio ženom koja je prethodno bila udavana, a ne djevicom, Allahov Poslanik, *sallallahu alejhi ve sellem*, rekao mu je: „*Kamo sreće da si se djevicom oženio, pa da te predigrom zabavlja i da je zabavljaš.*“²

Govoreći o adabima spolnog odnosa, Ibn Kudame kaže: „Pohvalno je da muž predigrom pripremi suprugu za spolni odnos, kako bi je uzbudio, te kako bi ona doživjela spolni odnos kao što ga on doživi.“³

Ibn Muflih, u svojoj poznatoj knjizi o adabima, kazao je: „Najljepši način spolnog odnosa jeste onaj kojem prethodi predigra supružnika: ljubljenje, igranje i tome slično, a sve kako bi muž uzbudio suprugu.“⁴

NASLAĐIVANJE SUPRUGINIM GRUDIMA I GUTANJE NJENOG MLIJEKA

Po islamskom učenju, žena koja zadoji dijete pet ili više puta u periodu prije nego što dijete napuni dvije godine, postaje njegova majka po mlijeku. Samim tim, na majku i dijete po mlijeku odnose se svi propisi koji se odnose na majku i njeno biološko dijete.

Ovdje je bitno razmotriti pitanje propisa u islamu ako bi muž, naslađujući se ženinim dojkama, progutao nešto njenog mlijeka: postaje li supruga njegova majka po mlijeku i, odatle, moraju li se razvesti?

2 Buhari (br. 4791) i Muslim (br. 3710).

3 El-Mugni, 8/136.

4 El-Adabu‘š-šer‘ijje, 2/ 376.

Islamski učenjaci ovo pitanje stručno nazivaju „zadajanje odrasle osobe“, a stav učenjaka četiri pravne škole jeste da ženino mlijeko ima pravne posljedice samo ako se radi o djetetu do dvije godine. Dakle, ako bi dijete starije od dvije godine, popilo mlijeko žene, to po njega ne bi imalo pravne posljedice, tj. ne postaje mu majka po mlijeku. Naravno, isti propis vrijedi i za odraslu osobu.

Mnogi savremeni učenjaci, na čijem je čelu uvaženi šejh Ibn Baz, zastupali su ovaj stav, a to je ujedno i stav Stalne komisije za fetve u Saudijskoj Arabiji.

S druge strane, majka pravovjernih Aiša, *radijallahu anha*, smatrala je da ženino mlijeko ostavlja traga i na osobu koja ga popije a starija je od dvije godine. Tog stava bio je i imam Ibn Hazm, utemeljitelj zahirijske pravne škole.

Šejhul-islam Ibn Tejmije zauzeo je središnji stav: dojenje osoba starijih od dvije godine nema pravne posljedice, osim ako za tim postoji potreba. Isti stav je odabrao i njegov vjerni učenik Ibnu'l-Kajjim, govoreći da je prioritetnije postupiti po argumentima obje skupine negoli pristupiti odbacivanju jednih dokaza, proglašavajući ih derogiranim, ili ih zanemariti na neki drugi način.

Učenjaci koji su smatrali da gutanje mlijeka od strane osobe starije od dvije godine nema pravne posljedice, svoj stav potvrđuju sljedećim dokazima:

a) riječima Uzvišenog Allaha: „*Majke neka doje djecu svoju pune dvije godine onima koji žele da dojenje potpuno bude*“¹;

b) Aiša, *radijallahu anha*, pripovijeda da je Allahov Poslanik, *sallallahu alejhi ve sellem*, ušao kod nje i zatekao nepoznatog čovjeka. Vjerovjesnikovo lice se promijenilo, pa

je Aiša rekla: „*Allahov Poslaniče, ovo mi je brat po mlijeku!*“ Allahov Poslanik uzvratio je riječima: „*Obratite pažnju na to da li je neko nekome brat! Dojenje ima posljedice kada (beba) doji da bi utolila glad.*“²;

c) riječima Allahovog Poslanika, *sallallahu alejhi ve sellem*: „*Posljedice ima samo ono dojenje koje otvara crijeva i biva prije odbijanja od dojenja (tj. u periodu od dvije godine)*“³.

Stalnoj komisiji za fetve postavljeno je pitanje: „Kakav je propis naslađivanja muškarca sisanjem supruginih dojki i je li to zabranjeno ili pokuđeno? Također, kakav je propis ako bi on progutao njenog mlijeka i da li mu time ona postaje zabranjena, pa su se obavezni razvesti?“ Stalna komisija dala je sljedeći odgovor: „Dopušteno je da se muškarac naslađuje sisanjem supruginih dojki, a ona mu neće postati zabranjena ako mlijeko dospije u njegov želudac.“⁴

Rezime: Ako bi se desilo da muž, sisajući suprugine dojke, proguta njenog mlijeka, time ne bi postao njen sin po mlijeku, niti to ima ikakve posljedice po valjanost njihovog braka.

1 Prijevod značenja El-Bekare, 233.

2 Buhari (br. 2504) i Muslim (br. 3679).

3 Tirmizi (br. 1152) nakon što je naveo ovaj hadis, imam Tirmizi je rekao: „Hadis je hasen-sahih, i prema njemu postupa većina islamskih učenjaka počevši od ashaba i kasnijih generacija. Oni su rekli da dojenje nema pravne posljedice po dijete starije od dvije godine.“ I šejh Albani smatrao je ovaj hadis vjerodostojnim.

4 Fetave'l-ledžneti'd-da'ime, 19/351 (6657).

ZABRANJENI SEKSUALNI ODNOSI MUŽA I ŽENE

Allahov Poslanik, *sallallahu alejhi ve sellem*, spominje dvije vrste zabranjenih seksualnih odnosa muža i žene: „*Ko spolno opći sa ženom dok ima menstruaciju, ili spolno opći sa ženom u analni otvor, ili ode vraću, taj je uznevjerovao u ono što je objavljeno Muhammedu.*“¹ Dakle, spomenute dvije stvari zabranjene su kad se radi o spolnom odnosu, a ostalo je dopušteno.

Seksualni odnos za vrijeme hajza i nifasa

Islam strogo zabranjuje spolni odnos sa ženom dok je u menstruaciji (hajzu) ili u postporođajnom periodu (nifasu). Uzvišeni Allah kaže: „*I pitaju te o mjesečnom pranju. Reci: 'To je neprijatnost.' Zato ne općite sa ženama za vrijeme mjesečnog pranja i ne prilazite im dok se ne okupaju. A kada se okupaju, onda im prilazite onako kako vam je Allah naredio. – Allah zaista voli one koji se često kaju i voli one koji se mnogo čiste.*“²

Islamski učenjaci o zabranjenosti spolnog općenja sa ženom u mjesečnom ciklusu imaju jednoglasan stav.

Imam Ševkani tvrdi: „Ne postoji razilaženje među učenjacima o zabranjenosti spolnog općenja sa ženom za vrijeme menstruacije.“³

1 Tirmizi (br. 135) kao Ebu Hurejrino, radijallahu anhu, predanje. Šejh Albani okarakterizirao ga je vjerodostojnim.

2 Prijevod značenja El-Bekare, 222.

3 *Fethu'l-kadir*, 1/343.

Imam Nevevi je zapisao: „Znaj da naslađivanje ženinim tijelom u hajzu možemo podijeliti na nekoliko vrsta: da čovjek spolno opći sa ženom u tom periodu, što je zabranjeno po jednoglasnom stavu muslimana. Dokaz za to jesu kur'anski ajeti i vjerodostojni hadisi...“⁴

Ovdje se nameće logično pitanje: Na šta se odnosi ova zabrana i da li je čovjeku dopušteno da se naslađuje sa suprugom na neki drugi način mimo spolnog odnosa?

Odgovor nalazimo u riječima Allahovog Poslanika, *sallallahu alejhi ve sellem*: „*Sa ženom u periodu menstruacije činite sve osim spolnog odnosa.*“⁵ U drugim hadisima nalazimo objašnjenje ovog hadisa.

Tako se prenosi od jedne supruge Allahovog Poslanika, *sallallahu alejhi ve sellem*, da je rekla: „*Kada bi želio nešto od supruge dok ona ima menstruaciju, Poslanik bi njen spolni organ pokrio odjećom i zatim obavio svoju potrebu.*“⁶

I pored navedenog, učenjaci su o ovom pitanju zauzeli različite stavove. Ipak, mnogi su učenjaci ovo smatrali dopuštenim na osnovu hadisa: „*Sa ženom u periodu mjesečnice činite sve osim spolnog odnosa*“, koji je općeg karaktera, a kojim se Allahov Poslanik obratio cijelom ummetu. Imam Nevevi je spomenuo i konsenzus učenjaka da je dopušteno naslađivati se tijelom žene za vrijeme trajanja menstruacije, i to ispod koljena i iznad pupka.⁷

Čovjek koji se, znajući da se ne može kontrolirati, boji da bi ga to moglo odvesti u haram, svakako se ne bi trebao upuštati u to.

4 *Sahihu Muslim bi šerhi'l-imam En-Nevevi*, 1/474.

5 Muslim (br. 720) kao Enesovo, radijallahu anhu, predanje.

6 Bejheki. Šejh Albani ocijenio ga je vjerodostojnim.

7 *Sahihu Muslim bi šerhi'l-imam En-Nevevi*, 1/474.

Spolni odnos nakon prestanka nifasa koji je trajao manje od četrdeset dana

Budući da je zabranjeno spolno općiti sa ženom dok je u nifasu, postavlja se pitanje je li dopušteno imati spolni odnos ako žena vidi tragove čistoće prije isteka četrdeset dana? Neki učenjaci smatraju da je u toj situaciji pokuđeno imati spolni odnos, ali je većina učenjaka to dopustila.

Smatram, a Allah najbolje zna, da je mišljenje većine učenjaka prioritetnije, a to je stav hanefijske, malikijske i šafijske pravne škole, s obzirom da oni svoj stav potvrđuju nepobitnim dokazima.

Učenjaci spomenutih pravnih škola tvrde da žena, nakon što vidi znake čistoće prije isteka četrdeset dana, u svakom pogledu ima status čiste žene (one koja nije u nifasu), pa na osnovu čega praviti razliku u propisu između prve i druge kategorije žena?! Žena koja vidi znakove čistoće od nifasa prije četrdeset dana, obavezna je okupati se, i na nju se odnose svi propisi koji se odnose na čistu ženu koja nije u nifasu.

Stalna komisija za fetve konstatirala je sljedeće: „Ženi koja vidi znakove čistoće prije isteka četrdeset dana, obaveza je okupati se, obavljati namaz i postiti, a njenom mužu je dopušteno da spolno opći s njom.“¹

Analni seksualni odnos

Islam strogo zabranjuje i spolno općenje u analni otvor i tretira ga kao veliki grijeh. Uzvišeni Allah kaže: „Žene vaše su njive vaše, i vi njivama svojim prilazite kako hoćete, a pripremite što i za duše svoje. I bojte se Allaha i znajte da ćete pred Njega

statu. A ti obraduj prave vjernike!“² Ibnu'l-Kajjim zapaža: „Ovaj ajet na dva načina ukazuje na to da je zabranjeno spolno općiti u analni otvor...“³

Kada je riječ o povodu objave ovog ajeta, zabilježeno je da je Džabir, *radijallahu anhu*, kazao: „Židovi su govorili da ako čovjek pride ženi straga i spolno opći u rodnicu, dijete će se roditi razroko, pa su objavljeni ajeti sure El-Bekare: 'Žene vaše su njive vaše, i vi njivama svojim prilazite kako hoćete.'“⁴

Na osnovu navedenog možemo reći da je dopušteno prići supruzi straga i sprijeda, bez obzira da li muškarac bio iznad žene ili ona bila iznad njega, te na bilo koji drugi za njih odgovarajući način koji ne šteti nijednom supružniku, pod uvjetom da je spolni odnos u rodnicu, a ne u analni otvor.⁵

Osim spomenutog, na zabranjenost analnog spolnog odnosa ukazuju i sljedeći hadisi Allahovog Poslanika, *sallallahu alejhi ve sellem*:

- „Zaista se Uzvišeni Allah ne stidi istine! Nemojte spolno općiti u analni otvor.“⁶

- „Allah ne gleda na muškarca koji pride drugom muškarcu, niti gleda na onoga ko spolno opći sa ženom u analni otvor.“⁷

- „Ko spolno opći sa ženom u analni otvor počinio je kufr.“⁸

2 Prijevod značenja El-Bekare, 222-223.

3 *Zadu'l-me'ad*, 4/235.

4 Buhari (br. 4528) i Muslim (br. 3608).

5 Islamski su učenjaci u svojim djelima spomenuli desetine dopuštenih položaja prilikom spolnog odnosa.

6 Ahmed (br. 21858) i Ibn Madže (br. 1924) kao predanje Huzejme ibn Sabita, *radijallahu anhu*. Šejh Albani ovo je predanje ocijenio vjerodostojnim.

7 Tirmizi (br. 1165) kao Ibn Abbasovo, *radijallahu anhu*, predanje. Šejh Albani okarakterizirao ga je vjerodostojnim.

8 Taberani (br. 700) kao Ebu Hurejrino, *radijallahu anhu*, predanje. Šejh Albani okarakterizirao ga je vjerodostojnim.

1 *Fetave'l-ledžneti'd-da'ime*, 5/458.

Allahov Poslanik, *sallallahu alejhi ve sellem*, nazvao je analno općenje sa ženom kufrom (nevjerstvom) kako bi ljude zastrašio i odvratio od tog ogavnog djela, što nedvosmisleno ukazuje na veličinu ovog grijeha. Imam Tirmizi kaže: „Ispravno shvatanje i značenje ovog hadisa jeste da se njime želi zastrašivanje.“¹

Islamski učenjaci kao razlog zabranjenosti analnog spolnog odnosa navode dodir sa nečistoćom i nastanak psihofizičkih bolesti koje proizlaze iz toga, što potvrđuje savremena nauka.

Stavljanje prsta ili nekog predmeta u analni otvor

Analogno zabranjenosti spolnog općenja u analni otvor, savremeni islamski učenjaci zabranili su da se muž naslađuje ženom tako što će stavljati prst ili neki predmet u analni otvor supruge. Ovo je zabranjeno jer vodi ka analnom spolnom odnosu, a to je strogo zabranjeno.

Allahov Poslanik, *sallallahu alejhi ve sellem*, rekao je: „*Zaista je halal jasan i haram je jasan, a između toga su sumnjive stvari koje ne poznaju mnogi ljudi. Onaj ko se bude čuvao tih sumnjivih stvari, sačuvati će svoju vjeru i svoju čast, a onaj ko bude činio te sumnjive stvari, učiniti će haram.*“²

Naslađivanje ženom na spomenuti način vodi i u neke druge poroke, kao naprimjer, homoseksualizam.

Tavus je govorio: „Lutov, *alejhi's-selam*, narod odao se homoseksualizmu nakon što je spolno općio sa ženama u analni otvor.“³

1 Tirmizi (br. 135)

2 Buhari (br. 52) i Muslim (br. 4178), kao predanje Nu'mana ibn Bešira, *radijallahu anhu*.

3 *Tefsiru'l-Kurtubi*, 3/96.

ZADOVOLJAVANJE SUPRUGINOM RUKOM

Mnogi učenjaci smatraju da je dopušteno da žena dodiruje i trlja spolni organ muža i tako izazove ejakulaciju, naročito u slučaju kada je žena u periodu menstruacije, ili kada ne može spolno općiti. Tako u pravnoj enciklopediji *El-Mevsu'atu'l-fikhijje*, u poglavlju „Zadovoljavanje rukom supruge“, stoji: „Malikijska pravna škola, po odabranom mišljenju kod njih, hanbelijska pravna škola, hanefijska pravna škola, po jednom stavu kod njih, te učenjaci šafijske pravne škole, osim kadije Husajna, smatrali su da je ejakuliranje rukom supruge dopušteno.“⁴

El-Behuti veli: „Muž ima pravo naslađivati se suprugom u svakom vremenu i na bilo koji način, ako se radi o spolnom odnosu u rodnicu, a ima i pravo izazvati ejakulaciju njenom rukom.“⁵

Imam Ševkani navodi konsenzus islamskih pravnika u pogledu ovog pitanja.

4 *El-Mevsu'atu'l-fikhijje*, 45/274, 275.

5 *Keššafu'l-kina'*, 5/188.

ORALNI SEKS

Savremeni učenjaci često moraju odgovarati na pitanja u vezi s oralnim seksom. Čitajući njihove fetve o ovom pitanju, vidjet ćemo da se velik broj njih u odgovorima pozvali na vjerom utemeljena pravila kada je riječ o spolnom odnosu, a koja smo spomenuli na početku ove studije, da su u bračnoj intimi u osnovi sve stvari dozvoljene, izuzev spolnog općenja u periodu menstruacije i analnog spolnog općenja.

Ako smo dobro shvatili spomenuto, odgovor na pitanje oralnog seksa je jasan. Ne postoji dokaz koji bi taj čin zabranio i izuzeo ga iz općeg pravila dozvoljenosti naslađivanja tijelom supruge.

Legitimnost ovog čina može se također uzeti iz riječi Uzvišenog Allaha: „*Žene vaše su njive vaše, i vi njivama vašim prilazite kako hoćete.*“¹

Spolni odnos sa trudnicom

Ne postoji šerijatska zapreka da muž spolno opći sa suprugom dok je ona u drugom stanju. Uzvišeni Allah rekao je: „*Žene vaše su njive vaše, i vi njivama vašim prilazite kako hoćete.*“² Međutim, ako se na osnovu konstatacija povjerljivih i stručnih ljekara dođe do spoznaje da bi spolni odnos mogao naštetiti zdravlju fetusa ili zdravlju majke, onda se treba postupati po savjetima ljekara.

1 Prijevod značenja El-Bekare, 223.

2 Prijevod značenja El-Bekare, 223.

Spolni odnos u prisustvu onih koji vide ili čuju

Jedno od pitanja koje treba razmotriti jeste i pitanje spolnog odnosa u prisustvu drugih, ili na mjestu gdje ih neko može čuti.

Islamski učenjaci smatrali su da je pokuđeno da čovjek spolno opći sa suprugom ako postoji mogućnost da će drugi ljudi čuti njihove glasove i razumjeti da imaju spolni odnos. Poznavanje ovog pitanja od velike je važnosti za bračni par, naročito kada u jednoj kući živi više porodica. Isto tako, mora se voditi računa i o djeci, jer se veoma lahko može desiti da dijete koje raspoznaje čuje glasove svojih roditelja tokom spolnog odnosa, pa to može imati neželjene posljedice: preziranje roditelja, osjećanje odbojnosti prema njima, stid zbog toga što je čulo i sl.

U pravnoj enciklopediji *El-Mevsu'atu'l-fikhijje* stoji: „Pohvalno je prigušiti glasove tokom spolnog odnosa i što manje razgovarati, a pokuđeno je da čovjek spolno opći sa suprugom ondje gdje će ih neko vidjeti ili čuti glasove iz kojih će zaključiti da dotični imaju spolni odnos, izuzev ako se radi o djetetu koje ne razumije. Spomenuto je pokuđeno makar oba supružnika bila saglasna s tim. Navedeni propis odnosi se na situaciju kad ih niko ne vidi, a ako bi to činili otkrivenih avreta, to je zabranjeno. Da je to haram – jasno su kazali autoriteti šafijske i hanbelijske pravne škole.“³

3 *El-Mevsu'atu'l-fikhijje*, 17/44.

Spolni odnos u prostoriji u kojoj spavaju djeca

Kada govore o adabima spolnog odnosa, islamski učenjaci navode i to da bi se čovjek trebao maksimalno potruditi da spolno ne opći u prostoriji u kojoj borave djeca koja razaznaju, pa makar i ne bila budna. Razlog je jasan: da se ne desi da djeca vide roditelje u spolnom činu, ili, pretvarajući se da spavaju, slušaju spolni odnos svojih roditelja. To na njih može ostaviti mnoge negativne posljedice.

Mustafa el-Hadimi el-Hanefi zapisao je sljedeće: „Supružnici se prilikom spolnog odnosa trebaju skloniti u skladu sa svojim mogućnostima. Ne bi trebalo imati spolni odnos u prisustvu malog djeteta ili životinje koja gleda u njih, a prioritetnije je da se izbjegava i spolni odnos u prisustvu osobe koja spava.“¹

Propis strastvenog ljubljenja supružnika pred djecom razlikuje se s obzirom na razlike među samom djecom. Ako djeca ne razumiju te stvari i ne znaju o tome pričati drugima, u tom je slučaju roditeljima dopušteno da se strastveno ljube pred djecom. A ako djeca razumiju i znaju prepričati ono što su vidjela, tada to roditelji ne bi trebali činiti pred njima.

Razgovor tokom spolnog odnosa

Često se dešava da supružnici pitaju je li prilikom spolnog odnosa dopušteno voditi razgovor. Odgovor na ovo pitanje naći ćemo u općim smjernicama o kojima smo već govorili. Naime, rekli smo da je dopušteno sve osim spolnog općenja dok je žena u mjesečnom ciklusu i općenja u analni otvor, odnosno osim onoga što bi na bilo koji način štetilo supružnicima.

¹ Berikatun mahmudije, 6/2.

Prema tome, svaki drugi oblik naslađivanja dopušten je i nema smetnje da muž i žena uzbuđuju jedno drugo govoreći razne, za njih, uzbudljive riječi.

Prisluškivanje onih koji imaju spolni odnos

Ovdje se također nameće pitanje prisluškivanja onih koji imaju spolni odnos. U osnovi, zabranjeno je da čovjek prisluškuje i uhodi druge ljude, što naravno obuhvata i prisluškivanje onih koji spolno opće. Tako je Allahov Poslanik, *sallallahu alejhi ve sellem*, strogo zabranio slušanje razgovora onih koji time nisu zadovoljni rekavši: „Ko bude slušao razgovor ljudi koji time nisu zadovoljni, na Sudnjem danu će mu se u uši ulijevati rastopljeno olovo.“²

Također, treba imati na umu i Allahove riječi: „Ne povodi se za onim što ne znaš! I sluh, i vid, i razum, za sve to će se, zaista, odgovarati.“³

² Buhari (br. 7042) kao Ibn Abbasovo, *radijallahu anhu*, predanje.

³ Prijevod značenja El-Isra', 36.

ZAMIŠLJANJE ODNOSA SA DRUGOM OSOBOM

Je li dopušteno da osoba koja još nije u braku, zamišlja da spolno opći s nekom poznatom, ili pak izmišljenom osobom i na taj način doživi orgazam, odnosno je li dopušteno da supružnici to isto zamišljaju za vrijeme spolnog odnosa – često je postavljano pitanje.

O ovome je pitanju teško govoriti, jer čovjek u osnovi nije grješan za ono što zamišlja sve dok o tome ne progovori ili dok to ne uradi. Allahov Poslanik, *sallallahu alejhi ve sellem*, kaže: „*Uzvišeni Allah oprostio je mojim sljedbenicima ono što im došaptavaju njihove grudi, sve dok to ne iznesu riječima ili ne potvrde djelom.*“¹

Dokazivanje ovim hadisom, da razmišljanje o haramu nije zabranjeno, diskutabilno je, jer se hadis odnosi na ono što šejtan došaptava, a čovjek se tome ne može oduprijeti, te se ne odnosi na situaciju kad čovjek svjesno i namjerno razmišlja o haramu i, štaviše, naslađuje se time. Prepuštanje takvim stvarima, bez imalo sumnje, može čovjeka naposljetku dovesti do činjenja tog grijeha. U najmanju ruku, razmišljanje o tim stvarima pokušeno je i sumnjivo, a ostavljanje sumnjivih stvari svakako je pohvalno: „*Onaj ko se bude čuvao sumnjivih stvari, sačuvat će svoju vjeru i svoju čast, a onaj ko bude činio sumnjive stvari, učinit će haram.*“²

Ako bi neko rekao da je zamišljanje seksualnog odnosa sa osobom s kojom nije u braku zabranjeno kao preventivna

mjera, naročito u današnjem vremenu kada se nemoral rasprostranio u različitim oblicima, takav bi stav sigurno imao jako uporište u načelima vjere.

Konsultiramo li djela prvih islamskih učenjaka, vidjet ćemo da su razmatrali ovo pitanje. Mnogi su zamišljanje odnosa s drugom osobom smatrali strogo zabranjenim, a neki su s tim u vezi bili toliko rigorozni da su to smatrali bludom.

Muhammed ibn Muflih el-Hanbeli veli: „Ibn Akil kaže da ako bi čovjek u toku spolnog odnosa sa svojom suprugom, zamišljao lik žene koja mu je zabranjena, ili pak lik muškarca, zbog toga bi bio grješan.“³

Tu je i izjava Velijuddina el-Irakija: „Ako bi čovjek spolno općeći sa suprugom, zamišljao da spolno opći sa ženom koja mu je zabranjena, počinio bi haram.“⁴

SPOLNI ODNOS U NUŽNIKU

Dopušteno je da se supružnici naslađuju na bilo koji način, u bilo koje vrijeme i na bilo kojem mjestu, osim onoga što je izuzeto vjerodostojnim argumentima. Po pitanju mjesta, jedino gdje je zabranjeno spolno općiti jeste džamija. Neki učenjaci zabranjenost spolnog odnosa u džamiji dokazuju ajetom: „*Sa ženama ne smijete imati snošaja dok ste u itikafu u džamijama.*“⁵

Iako ne postoji dokaz koji zabranjuje spolni odnos u kupatilu ili nužniku, nekoliko savremenih učenjaka smatra da bi to trebalo izbjegavati, naročito ako znamo da nužnik nije

1 Buhari (br. 2528) i Muslim (br. 347), kao predanje Ebu Hurejre, *radijallahu anhu*.

2 Buhari (br. 52) i Muslim (br. 4178), kao predanje Nu'mana ibn Bešira, *radijallahu anhu*.

3 *El-Furu'*, 3/38.

4 *Tarhu't-tesrib*, 1/390.

5 Prijevod značenja El-Bekare, 187.

mjesto gdje se spominje Allah, a već smo spomenuli da je prije spolnog odnosa supružnicima propisano učenje dove.

SPOLNI ODNOS U PRAVCU KIBLE

Na važnost Kible kod muslimana ukazuju mnoge činjenice. Tako je jedan od uvjeta valjanosti namaza okretanje prema Kibli, a i Allahov Poslanik, *sallallahu alejhi ve sellem*, u vjerodostojnim hadisima, zabranio je okretanje prema Kibli dok čovjek obavlja fiziološku potrebu, što govori da musliman mora poštovati Kiblu i držati do njene svetosti.

Imamu Neveviju postavljeno je pitanje: „Da li je pokuđeno spolno općiti okrenut u pravcu kible kada se čovjek nalazi na otvorenom prostoru ili ako je u kući, i da li s tim u vezi postoji razilaženje među učenjacima?“ Odgovorio je: „To nije pokuđeno ni na otvorenom prostoru ni u kući. To je stav imama Šafije i mnogih drugih učenjaka, dok neki autoriteti malikijske pravne škole smatraju da je to pokuđeno.“¹

PREKIDANJE ODNOSA RADI NAMAZA U DŽEMATU

Obavljanje namaza u džematu obaveza je punoljetnim muškarcima koji čuju učenje ezana iz svoje kuće, u normalnim vremenskim uvjetima i ako je ezan proučen bez korištenja ozvučenja. Mnogo je argumenata koji potvrđuju ovu činjenicu.

¹ Hel jekrehu 'l-džima 'u tidžahe 'l-kiblet, <http://islam-qa.com/ar/ref/8866>.

Allahov Poslanik, *sallallahu alejhi ve sellem*, rekao je: „Najteži namazi licemjerima su jacija i sabah, a da znaju njihovu vrijednost, dolazili bi da ih klanjaju, pa makar i pužući. Zaista sam razmišljao da naredim da se prouči ikamet za namaz, pa da naredim čovjeku da predvodi ljude u namazu, a da ja povedem skupinu ljudi koji bi nosili drvlje ka onima koji ne dolaze na skupni namaz, pa da njihove kuće zapalim zajedno sa njima.“²

Ipak, postoje određene kategorije ljudi koji su izuzeti i oslobođeni ove obaveze, kao što je onaj ko je jeo bijeli ili crveni luk (zbog neugodnog mirisa koji bi mogao uznemiriti klanjače), onaj kome je servirana hrana (ako je gladan), onaj ko ima potrebu za odlaskom u toalet i sl.

Posljednje dvije stvari izuzete su, kažu učenjaci, zato što bi čovjek ako bi klanjao u tom stanju, gladan ili trpeći fiziološku potrebu, to bi ga omelo i vjerovatno bi u namazu o tome razmišljao. Imajući u vidu ovo obrazloženje, postavlja se pitanje da li čovjek može da se ne odazove ezanu koji čuje dok ima spolni odnos, jer ako bi to učinio, sigurno bi to na njega ostavilo mnogo više traga nego da ustane iza postavljene sofre, odnosno da odloži obavljanje fiziološke potrebe?

Smatram, a Allah najbolje zna, da čovjek koji u toku spolnog odnosa čuje učenje ezana, naročito u našim krajevima jer se između ezana i ikameta ostavlja kratak period, nije obavezan prekinuti spolni odnos. Ako je Allahov Poslanik dopustio izostavljanje namaza u džematu osobi koja ima potrebu za jelom koje je već servirano, ili osobi koja mora obaviti fiziološku potrebu, a sve kako ih to ne bi omelo u namazu, onda je preče i opravdanije reći da čovjek koji čuje ezan dok spolno opći, nije obavezan poći u džamiju.

² Muslim (br. 1514), kao Ebu Hurejrino, *radijallahu anhu*, predanje.

Komentirajući hadise koji dopuštaju izostanak iz džemata, Nevevi je rekao: „Ovi hadisi ukazuju da je pokuđeno obaviti namaz u prisustvu hrane koju čovjek želi jesti jer, da postupi suprotno, ne bi bio smiren u namazu i razmišljao bi o hrani. Isto tako, pokuđeno je da stupi u namaz onaj ko mora obaviti malu ili veliku fiziološku potrebu. Tome se ima pridodati sve što ima isto praktično značenje, tj. sve što okupira čovjekovo srce i umanjuje koncentraciju u namazu.“¹

UZIMANJE ABDESTA PRIJE DRUGOG SPOLNOG ODNOSA

Treba znati da je sunnet uzeti abdest kad supružnici, nakon jednog, hoće imati drugi spolni odnos. Potvrdu za to nalazimo u sljedećem Poslanikovom, *sallallahu alejhi ve sellem*, hadisu: „Kada čovjek završi sa spolnim odnosom i htjedne imati drugi spolni odnos, neka uzme abdest.“² U Ibn Huzejminoj verziji stoji dodatak: „...neka uzme abdest onako kako ga uzima za namaz.“³

Po mišljenju većinskog dijela učenjaka, uzimanje abdesta u ovom slučaju nije obaveza već pohvalno djelo, dok su neki učenjaci razumjeli da je to obaveza.

Učenjaci zahirijske pravne škole i Ibn Habib smatrali su da je onome koji želi spolno općiti po drugi put, obaveza uzeti abdest, dokazujući to ovim hadisom. Većina islamskih pravnika smatrala je da to nije obaveza, svodeći imperativ izrečen

u hadisu s obaveze na pohvalnu stvar, i to predanjem koje su zabilježili imam Hakim i Ibn Hibban: *'To će drugi spolni odnos učiniti još boljim.*⁴ To potvrđuje i predanje koje je zabilježio imam Tahavi od Aiše, *radijallahu anha: 'Allahov Poslanik spolno bi općio, a potom bi to opet činio a da ne bi uzeo abdest.'* Po mišljenju nekih učenjaka, uzimanje abdesta radi ponovnog spolnog općenja nije propis specifičan samo za muškarce, što bi se moglo razumjeti iz Ibn Mes'udovog predanja, već se podjednako odnosi i na muškarce i na žene, pošto je povod prisutan kod oboje supružnika, a to je otklanjanje slabosti koja podjednako zadesi i muža i ženu nakon spolnog odnosa.

Pohvalno je da se čovjek okupa poslije svakog spolnog odnosa ako u jednoj noći, odnosno u jednom danu ima više spolnih odnosa. Dokaz za to jeste Ebu Rifajino predanje: *„Jednog je dana Vjerovjesnik obišao sve svoje supruge (spolno općio s njima) i kod svake se okupao. Upitao sam ga: 'Poslaniče, zašto se nisi ograničio na jedno kupanje?' Na to je odgovorio: 'Ovako je ljepše, bolje i čistije.'“*⁵

Bitno je napomenuti da abdest koji čovjek uzme poslije spolnog odnosa ne čini čovjeka pravno čistim, što znači da tim abdestom ne može obavljati ibadete za čiju validnost se uvjetuje pravna čistoća, kao što je, naprimjer, namaz ili doticanje Mushafa i sl.

1 *Sahihu Muslim bi šerhi'l-imam En-Nevevi*, 5/46.

2 Muslim (br. 733).

3 *Sahihu Ibn Huzejme*, (br. 220), od Abdullaha ibn Mes'uda. El-E'zami tvrdi: „Lanac prenosilaca ovog predanja je vjerodostojan.“

4 Hakim (br. 542) i Ibn Hibban (br. 1211). Šuajb Arnaut veli: „Lanac prenosilaca ovog predanja je vjerodostojan.“

5 Ahmed (br. 23862) i Ebu Davud (br. 219). Šejh Albani kaže da je ovo predanje dobro.

IZNOŠENJE BRAČNE INTIME U JAVNOST

Radi jačanja bračnih veza i mnogih drugih koristi islam je preporučio supružnicima mnoge stvari, a neke je zabranio. Jedna od zabranjenih stvari je i širenje vijesti o vlastitoj bračnoj intimi.

Allahov Poslanik, *sallallahu alejhi ve sellem*, rekao je: „*Zaista će na najlošijem stupnju kod Allaha na Sudnjem danu biti čovjek koji opći sa svojom ženom i ona sa njim, a zatim oda njene tajne.*“¹ Ovaj hadis, iako na prvi pogled ukazuje da se propis odnosi eksplicitno na muškarce, općeg je karaktera. Kao što je zabranjeno (haram) muškarcu da širi i iznosi u javnost bračnu intimu, isto tako je i ženi zabranjeno da to čini.

Spomenuto se može shvatiti iz sljedećeg hadisa koji je općeg karaktera i odnosi se podjednako i na muškarce i na žene: Esma bint Jezid, *radijallahu anha*, bila je kod Allahovog Poslanika, *sallallahu alejhi ve sellem*, a kod njega su sjedili muškarci i žene, pa je on rekao: „*Možda muškarci opisuju spolni odnos sa svojim suprugama, a možda i žene to čine!*“ Ashabi su pognuli glave šuteći, a Esma je rekla: „*Da, Allahov Poslaniče, zaista to one čine, a i oni to čine!*“ On reče: „*Ne činite to! Primjer toga je kao primjer šejtana koji na putu sretne šejtanicu pa sa njom spolno opći a ljudi gledaju u njih.*“²

1 Muslim (br. 3516) kao Ebu Seidovo, *radijallahu anhu*, predanje.

2 Ahmed (br. 27583), šejh Albani je ovo predanje ocijenio vjerodostojnim u nekoliko svojih djela.

Imam Munavi veli: „S tim u vezi, na ženu se odnosi propis kao i na muškarca: zabranjeno joj je širiti tajne svog muža, kao naprimjer, da kaže: ‘On brzo doživljava orgazam,’ ili ‘On ima velik spolni organ,’ ili nešto drugo što se odnosi na spolni odnos.“³

Često se dešava da muškarci među sobom, pa i žene, do u detalje pričaju kako su proveli prvu bračnu noć, što je, na osnovu spomenutih dokaza, zabranjeno.

Čitajući izjave učenjaka o ovom pitanju, naći ćemo da kažu kako postoje i slobodniji ljudi glede širenja bračnih tajni pod izgovorom podučavanja, kao što je podučavanje mlađeg brata pitanjima spolnog odnosa, odnosno „pripremanje“ djevojke (tu ulogu obično preuzimaju njene rodice ili prijateljice) za prvu bračnu noć. Širenje bračne intime je zabranjeno i podučavanje drugih osoba nije validan razlog da se o tome govori. Naime, neupućen u intimne stvari može se tome podučiti a da se čovjek ne poziva na svoj bračni život, već da ga poduči govoreći općenito, bez spomena konkretnih osoba.

3 *Fejdu'l-kadir*, 2/538.

ODBIJANJE SEKSUALNOG ODNOSA

Suprugino odbijanje seksualnog odnosa

Vjera islam precizno je odredila prava oba supružnika. Jedno od prava muža kod njegove supruge jeste i obaveza da mu se odazove kada želi imati seksualni odnos.

Allahov Poslanik, *sallallahu alejhi ve sellem*, znajući potrebe muškarca, kao i štete koje mogu proistći iz ženinog odbijanja muža, strogo je zabranio ženi da odbije mužev poziv. Tako je rekao: „*Kada muž pozove suprugu u postelju i ona odbije pa on zanoći srdit na nju, meleki je proklinju sve do svanuća.*“¹ U drugoj verziji stoji: „*Tako mi Onoga u čijoj je ruci moja duša, nema tog muža koji pozove suprugu u postelju pa ona odbije, a da na nju ne bude srdit Onaj koji je na nebu, sve dok muž ne bude zadovoljan njom.*“²

Objašnjavajući značenje hadisa: „*Kada supruga zanoći odbijajući spolni odnos sa mužem, proklinju je meleki sve do svanuća*“³, imam Nevevi rekao je: „Ovaj hadis ukazuje da je ženi zabranjeno da bez opravdanog razloga odbije mužev poziv u postelju. Čak ni menstruacija nije validan razlog da žena odbije mužev poziv u postelju, jer on i tada ima pravo na naslađivanje njenim tijelom ako prekrije njen spolni organ.“⁴ Iz ovih riječi imama Nevevija može se zaključiti da je ženi dopušteno odbiti mužev poziv u postelju ako ima šerijatski razlog.

1 Buhari (br. 5193) i Muslim (br. 3614), kao Ebu Hurejrino, *radijallahu anhu*, predanje.

2 Muslim (br. 3613).

3 Muslim (br. 3611).

4 *Sahihu Muslim bi šerhi'l-imam En-Nevevi*, 5/160.

Islamski su učenjaci dopustili da se supruga u određenim situacijama ne odazove na mužev poziv u postelju, kao naprimjer, kad je bolesna, ili kada joj spolni odnos šteti, ili u slučaju kada posti obavezan post i sl.

S druge strane, iz fetvi islamskih učenjaka možemo zaključiti da određene stvari nisu prihvatljiv razlog da supruga odbije muža, a žene ih često smatraju validnim razlogom.

Ponekad žena nije zadovoljna ponašanjem svoga muža, pa njegovo ponašanje želi popraviti odbijanjem kada je pozove u postelju, što je neispravan način popravljavanja greške. Ženi je u ovom slučaju obaveza da se odazove muževom pozivu, a što se tiče njegovih grijeha, treba da ga na lijep i mudar način posavjetuje u vezi s tim.

Također, čut ćemo da mnoge žene smatraju da je neraspoloženost opravdan razlog za odbijanje muža. Druge, opet, smatraju da je dužina, odnosno gustoća njene kose i, otuda, poteškoća njenog sušenja validan razlog za odbijanje muža. Treće, opet, smatraju da je učestalost muževe želje za seksualnim odnosom uvjerljiv razlog da odbiju muža u postelji. Sve spomenuto u osnovi nije validan razlog za odbijanje supruge, što ni u kom slučaju ne znači da muž ne treba da brine o osjećajima svoje supruge, kao i njenom zdravstvenom stanju i raspoloženju. Žena, s druge strane, ima pravo odbiti muža u slučaju ako seksualni odnosi štete njenom zdravlju ili negativno utječu na fetus.

Ženino pravo na zadovoljavanje seksualnih potreba

Mnogo je muževa koji ne poznaju, ili ne žele znati, prava koje supruge imaju kod njih. Ovakvi često veoma dobro poznaju svoja prava, naročito kada je riječ o poslušnosti supruge mužu, ili kada je riječ o njenoj obaveznosti da se odazove na poziv u postelju. Možda čak pamte hadise koji govore o tome. S druge strane, oni ne znaju prava svojih suprugova, a ako i znaju, ne drže do njih.

Čitajući fetve učenjaka današnjice, nalazimo da se veoma često dešava da muž želi kazniti suprugu na način što izbjegava spolni odnos s njom. Da li je to ispravno i ako jeste, koliko ta kazna može vremenski trajati?

Po mišljenju mnogih učenjaka, mužu je u osnovi obaveza da spolno opći sa ženom. U pravnoj enciklopediji *El-Mevsu'atu'l-fikhijje* zapisano je: „Jedno od prava supruge kod muža jeste da čuva njenu čednost, a to biva na način što će spolno općiti sa njom. Većina učenjaka, pripadnici hanefijske, malikijske i hanbelijske pravne škole, smatrali su da je mužu obaveza da spolno opći sa suprugom. Učenjaci šafijske pravne škole drže da mužu nije obaveza da spolno opći sa suprugom, ali je to pohvalno (sunnet).“¹

Šejhu'l-islam Ibn Tejmijje tvrdi: „Obaveza je mužu da pravično spolno opći sa suprugom, i to je jedno od njenih najvećih prava kod muža, čak veće nego pravo da je nahrani. Spolni odnos sa suprugom je obaveza. Rečeno je da je to obaveza jednom u četiri mjeseca, dok su drugi kazali da je to obaveza u granicama njenih potreba i njegovih mogućnosti,

¹ *El-Mevsu'atu'l-fikhijje*, 30/127.

kao što joj obezbjeđuje hranu u granicama njenih potreba i njegovih mogućnosti, što je prioritetnije mišljenje od dva spomenuta.“²

Bračni život treba biti zasnovan na razumijevanju i potpomaganju, pa je stoga mužu obaveza pravično spolno općiti sa suprugom u granicama njenih potreba, a žena treba razumjeti muža i ne opterećivati ga preko njegovih mogućnosti.

Mnogi učenjaci kažu da mužu, glede seksualnog odnosa, nije dopušteno da zapostavi suprugu više od četiri mjeseca, pa, prema njihovom mišljenju, muž nema pravo otputovati od kuće na duži period od spomenutog, osim uz saglasnost supruge, jer ona ima pravo na seksualni odnos barem jednom u četiri mjeseca. Svoj su stav zasnovali na poznatoj Omerovoj, *radijallahu anhu*, fetvi.

Naime, jedne noći Omer, *radijallahu anhu*, prolazio je ulicama Medine, pa je čuo ženu, čiji je muž već duže vrijeme bio odsutan zbog učešća u borbama, kako citira stihove u kojima spominje svoju potrebu za mužem i činjenicu da je strah od Allaha sprečava da počini blud. Na to je Omer, *radijallahu anhu*, otišao kod svoje kćerke Hafse, *radijallahu anha*, i pitao je koliko žena može da se strpi bez muža. Hafsa je odgovorila: „Četiri ili šest mjeseci.“ Nakon toga je Omer, *radijallahu anhu*, rekao: „Ja neću zadržavati vojsku (na frontu izvan kuće) preko tog perioda.“³

Period o kojem se govori u ovom propisu, učenjaci su također izveli analogno periodu koji je Allah odredio za razmišljanje glede onih koji su se zakleli da su im njihove supruge zabranjene: „Onima koji se zakunu da se neće

² *El-Fetava*, 32/271.

³ Bejheki (br. 5551).

*približavati ženama svojim, rok je samo četiri mjeseca; i ako se vrate ženama – pa, Allah zaista prašta i milostiv je; a ako odluče da se rastave – pa, Allah doista sve čuje i zna.*¹

S druge strane, bilo je i onih učenjaka koji su smatrali da je mužu obaveza da sa suprugom spolno opći minimalno jednom u periodu između dvije menstruacije. Tako Ibn Hazm tvrdi: „Farz (obaveza) je mužu spolno općiti sa suprugom, a minimum je jednom u periodu između dvije menstruacije, ako je u mogućnosti. U suprotnom, neposlušan je Allahu. Dokaz za to jesu riječi Uzvišenog Allaha: *’I pitaju te o mjesečnom pranju. Reci: ’To je neprijatnost’. Zato ne općite sa ženama za vrijeme mjesečnog pranja, i ne prilazite im dok se ne okupaju. A kada se okupaju, onda im prilazite onako kako vam je Allah naredio. – Allah zaista voli one koji se često kaju i voli one koji se mnogo čiste.*“² Također je bilo učenjaka koji su smatrali da je mužu obaveza da spolno opći sa suprugom jednom u četiri dana.

O odnosu prava i dužnosti žene, Uzvišeni Allah kaže: „*Razvedene žene neka čekaju tri mjesečna pranja; i nije im dopušteno kriti ono što je Allah stvorio u maternicama njihovim, ako u Allaha i u onaj svijet vjeruju. Muževi njihovi imaju pravo da ih, dok one čekaju, vrate ako žele da dobro djelo učine. One imaju isto toliko prava koliko i dužnosti, prema zakonu – samo, muževi imaju prednost pred njima za jedan stupanj. – A Allah je silan i mudar.*“³

Jednom je prilikom Selman el-Farisi došao kod Ebu Derdaa da ga posjeti, a Poslanik, *sallallahu alejhi ve sellem*, bio ih je pobratimio, pa je Selman vidio njegovu suprugu Ummu Derda u pohabanoj odjeći, neurednog izgleda, i upitao je: „*Šta je s tobom?*“,

1 Prijevod značenja El-Bekare, 226-227.

2 *El-Muhalla*, 10/40. Ajet je iz sure El-Bekare, 222.

3 Prijevod značenja El-Bekare, 228.

a ona je odgovorila: „*Tvoj brat nema nikakve potrebe za dunjalukom, on noći provodi u ibadetu, a dane u postu!*“ Nakon toga došao je Ebu Derda, zaželio mu dobrodošlicu i iznio hranu pred njega. Selman mu je rekao: „*Jedi i ti!*“ Reče: „*Ja postim.*“ „*Zakleo sam se da ćeš prestati postiti!*“, reče Selman, pa je jeo sa njim. Selman je odlučio noćiti kod Ebu Derdaa, pa kada je nastupila noć, Ebu Derda htjede klanjati, a Selman ga spriječi i reče mu: „*Tvoje tijelo ima pravo kod tebe, tvoj Gospodar ima pravo kod tebe, a i tvoja porodica ima pravo kod tebe. Posti i prekidaš post, klanjaj, ali i prilazi svojoj supruzi, daj svakome njegovo pravo.*“ Prije zore, reče mu: „*Ustani sada, pa klanjaj ako hoćeš!*“ Zatim su ustali, uzeli abdest, klanjali i nakon toga otišli na sabah-namaz. Ebu Derda je došao Poslaniku, *sallallahu alejhi ve sellem*, i to mu ispričao, pa je Vjerovjesnik, *sallallahu alejhi ve sellem*, konstatirao: „*Istinu je rekao Selman.*“⁴

Kada je čuo da Abdullah ibn Amr ibn el-As, *radijallahu anhu*, danju posti a noću klanja, Poslanik, *sallallahu alejhi ve sellem*, ga je upitao: „*Obaviješten sam da ti dan provodiš u postu, a noć u namazu?*“ Odgovorio je: „*Da, Allahov Poslaniče, tako je.*“ Allahov Poslanik reče: „*Ne čini tako, već posti i prekidaš post, spavaj i klanjaj noćni namaz, jer tvoje tijelo ima pravo kod tebe, tvoje oko ima pravo kod tebe, tvoja supruga ima pravo kod tebe, i tvoj gost ima pravo kod tebe.*“⁵

4 Buhari (br. 1968) kao Ebu Džuhajfino, *radijallahu anhu*, predanje.

5 Buhari (br. 1975) i Muslim (br. 2800).

Razvod braka zbog nezadovoljenja seksualnih potreba

Islamski autoriteti u svojim knjigama raspravljaju o jednom veoma interesantnom pitanju, koje se vezuje za intimu, a koje je, opet, pokazatelj savršenstva islama i dokaz da islam posvećuje mnogo pažnje čovjekovim seksualnim potrebama.

Naime, ako muž u bilo kojem pogledu nije zadovoljan suprugom, pa čak i u slučaju njene nemogućnosti da zadovolji njegove seksualne potrebe, on ima pravo oženiti i drugu ženu, ako za to ima mogućnosti.¹ U svakom slučaju, muž ima pravo da se razvede sa suprugom i oženi drugu ženu koja će u svakom pogledu zadovoljiti njegove potrebe.

Međutim, šta da učini žena kada muž ne može zadovoljiti njene seksualne potrebe? Žena u ovom slučaju ima pravo izbora između dvije mogućnosti: ili da ostane u braku pomirivši se sa činjenicom da je njen muž u nemogućnosti zadovoljiti njene seksualne potrebe, ili da traži razvod braka. Ovdje se, međutim, postavlja pitanje da li je spomenuta nemogućnost muža valjan razlog da supruga traži razvod, s obzirom da je ženino bezrazložno traženje razvoda strogo zabranjeno?

Islamski učenjaci navode da je nemogućnost muža da zadovolji seksualne potrebe svoje supruge valjan razlog na osnovu kojeg ona ima pravo tražiti razvod braka.

¹ Ova konstatacija ne znači da je poligamija uvjetovana prisustvom mahane kod prve supruge.

KAKO RIJEŠITI PROBLEM NEPOSLUŠNOSTI SUPRUGE

Ako se desi da supruga odbije pokornost mužu u stvarima u kojima treba biti pokorna, tada će muž postupiti u skladu sa riječima Allaha Uzvišenog: „*A onih čijih se neposlušnosti pribojavate, vi posavjetujte, a onda se od njih u postelji rastavite, pa ih i udarite; kad vam postanu poslušne, onda im zulum ne činite! – Allah je, zaista, uzvišen i velik!*“²

Kada se radi o odvrćanju žene od neposlušnosti, prvo što treba učiniti jeste savjetovanje žene na lijep i mudar način. Ako ta metoda ne poluči rezultate, tada će se od nje muž odvojiti u postelji. A ako ni ta metoda ne poluči željene rezultate, tada mu je dopušteno da, bez nanošenja fizičkih ozljeda, preodgoji svoju suprugu. Objašnjavajući navedeni ajet, komentatori Kur'ana rekli su da je obaveza pridržavati se redoslijeda odgojnih mjera spomenutih u ajetu i da nije dopušteno preći na drugu odgojnu mjeru ako se nije pokušalo s prethodnom mjerom.

Na osnovu predanja u kojima je zabilježeno da je Poslanik, *sallallahu alejhi ve sellem*, znao izbjegavati svoje supruge i po mjesec dana, islamski učenjaci zaključili su da odvajanje u postelji ne bi trebalo trajati duže od mjesec dana, a pogotovo ne bi trebalo dostići četiri mjeseca, analogno periodu koji je Allah odredio za razmišljanje onima koji su se zakleli da su im njihove supruge zabranjene, o čemu je već bilo riječi.

² Prijevod značenja En-Nisa', 34.

PRAVNA ČISTOĆA

MEZIJJ-PREDEJAKULACIJSKA TEKUĆINA

Šta je to mezijj?¹

Mnogi učenjaci definirali su ovu tekućinu riječima: „Bijela bistra sluzava tekućina koja izlazi prilikom nadražaja ili razmišljanja o spolnom općenju.“

Osnova ovog poglavlja uzeta je iz hadisa Alije, *radijallahu anhu*, koji je kazao: „*Imao sam izuzetno mnogo problema sa mezijjem, a stidio sam se o tome pitati Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, zbog mjesta njegove kćerke kod mene, pa sam naredio Mikdadu ibn Esvedu da ga pita, pa mu je kazao: 'Neka opere spolni organ i neka abdesti.'*“²

U drugoj, opširnijoj predaji ovoga hadisa, zabilježene su riječi Alije: „*Imao sam izuzetno mnogo problema sa mezijjem, pa sam se u zimskom periodu kupao zbog toga, sve dok mi nisu ispucala leđa zbog čestog kupanja, pa sam upitao Allahovog Poslanika – ili je o tome upitan Allahov Poslanik – pa je kazao: 'Ne čini tako, nego kada vidiš mezijj, operi svoj spolni organ i abdesti potpunim abdestom za namaz, a kada vidiš spermu, tada se trebaš kupati.'*“³

1 Arapska riječ mezijj, može se izgovarati na tri ispravna načina: mezj, mezijj i mezij. Ovo napominjem kako se oni koji čitaju o ovoj tematici ne bi zbunili kada primijete da se ponekad piše ili izgovara na drugačiji način.

2 Buhari (br. 269) i Muslim (br. 721).

3 Hadis su zabilježili imam Ahmed (br. 868) Ibn Huzejme (br. 20), Ebu Davud (br. 206) sa vjerodostojnim lancem prenosilaca. Vjerodostojnim ga je ocijenio šejh Albani, kao i šejh Šuajb Arnaut.

Pravni propisi vezani za mezijj

1- Islamski učenjaci, u pogledu mezijja, imaju jednoglasan stav da je to nečistoća⁴, na osnovu riječi Allahovog Poslanika, *sallallahu alejhi ve sellem*: „*Kada vidiš mezijj, operi svoj spolni organ.*“ Međutim, razilaze se u pogledu načina čišćenja od spomenute tekućine.

2- Istjecanje mezijja kvvari abdest, po jednoglasnom stavu učenjaka, na osnovu riječi Allahovog Poslanika, *sallallahu alejhi ve sellem*: „*Neka opere spolni organ i neka se abdesti.*“

3- Nije se obaveza kupati zbog istjecanja mezijja, po konsenzusu islamskih učenjaka,⁵ a na osnovu riječi Allahovog Poslanika, *sallallahu alejhi ve sellem*: „*Ne čini tako (ne trebaš se kupati zbog istjecanja mezijja), nego kada vidiš mezijj, operi svoj spolni organ i abdesti potpunim abdestom za namaz, a kada vidiš spermu, tada se trebaš kupati.*“

4- Osobi koja vidi mezijj propisano je da prilikom pranja spolnog organa zajedno sa spolnim organom opere i testise, na osnovu hadisa Abdullaha ibn Sa'da el-Ensarija: „*Pitao sam Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, o tečnosti koju vidim nakon džunupluka, pa mi je kazao: 'To je mezijj, a svaki energičan muškarac izbacuje mezijj, zbog te tečnosti operi svoj spolni organ i testise, i abdesti kao za namaz.'*“⁶

5- Ako se desi da mezijj uprlja odjeću, po mišljenju većine islamskih učenjaka, tragove mezijja obaveza je oprati kao što se to čini prilikom čišćenja drugih vrsta nečistoće, a po mišljenju imama Ahmeda nije stroga obaveza to potpuno oprati vodom,

4 Konsenzus navodi imam En-Nevevi u svome djelu *El-Medžmu'*, 2/552.

5 Konsenzus navodi imam En-Nevevi u svome djelu *El-Medžmu'*, 2/142.

6 Ebu Davud (br. 211), šejh Albani ga je ocijenio vjerodostojnim.

već je dovoljno poprskati vodom, a na osnovu predaje Sehla ibn Hunejfa, *radijallahu anhu*, u kojoj stoji: „*Imao sam veoma mnogo problema sa mezijjem i zbog toga sam se često kupao, pa sam upitao Allahovog Poslanika o tome, a on je kazao: 'Dovoljan ti je abdest.' Upitao sam: 'Šta da učinim sa odjećom na koju je kanuo mezijj.' Kazao je: 'Dovoljno ti je da uzmeš šaku vode i da sa njome poprskas mjesto na odjeći koje je ukapano mezijjem.'*“¹

6- Prema ispravnom mišljenju, istjecanje mezijja ne kvari post.

Rezime o vrstama tečnosti koje izlaze iz spolnog organa

1- Sperma (menijj): ako izađe u mlazu i sa strašću, čovjek postaje nečist (džunup), te mu je obaveza okupati se. Izlazak sperme sa strašću također uzrokuje neispravnost posta, izuzev ako se ejakuliranje desi u snu kada ne kvari post, po konsenzusu učenjaka, ali je obavezno kupanje.

Po ispravnom mišljenju, sperma je čista.

2- Mezijj: izlaskom mezijja čovjek gubi abdest. Ova tečnost je nečista i obaveza je oprati spolni organ zajedno sa testisima, dok kupanje nije obavezno. Izlaženje mezijja ne kvari post.

3- Mokraća (urin): istjecanje mokraće uzrokuje gubljenje abdesta. Urin je nečist i obaveza je oprati odjeću ili dio tijela na koji dospije, ali istjecanje urina ne uzrokuje obaveznost kupanja.

¹ Ebu Davud (br. 210). Šejh Albani i E'azami kazali su za ovaj hadis da je hasen – dobar.

ABDEST

Da li doticanje i ljubljenje žene kvari abdest?

U vezi s ovim pitanjem islamski su pravници zauzeli različite stavove. Sve njihove stavove možemo sažeti u sljedeće:

- 1) svako dodirivanje žene kvari abdest,
- 2) abdest se kvari samo strastvenim dodirivanjem žene,
- 3) dodirivanje žene ni u kojem slučaju ne kvari abdest, bez obzira bilo sa strašću ili ne.

Smatram, a Allah najbolje zna, da je posljednje mišljenje, a što je ujedno stav učenjaka hanefijske pravne škole, najjače, jer je utemeljeno na jasnim dokazima.

Tako se prenosi od Aiše, *radijallahu anha*, da je rekla: „*Allahov Poslanik poljubio je jednu od svojih supruga i potom otišao na skupni namaz a da nije obnovio abdest.*“ Urve veli: „*Rekao sam Aiši: 'To si sigurno bila ti!'*, pa se ona samo nasmijala.“²

Također se prenosi da je ona, *radijallahu anha*, rekla da ju je Allahov Poslanik, *sallallahu alejhi ve sellem*, poljubio i da nije obnovio abdest.³

Također je rekla: „*Kad bih spavala ispred Allahovog Poslanika (dok je on klanjao), moje su noge bile ispred njega, u pravcu Kible, pa kada bi htio učiniti sedždu, dotaknuo bi me pa bih skupila noge, a kada bi ustao, ja bih ponovo ispružila noge.*“⁴

² Ebu Davud (br. 179). Šejh Albani ovo predanje smatra vjerodostojnim.

³ Ebu Davud (br. 178). Šejh Albani ocijenio ga je vjerodostojnim.

⁴ Buhari (br. 382) i Muslim (br. 1173).

Navedeni argumenti potvrđuju da dodirivanje žene ne kvari abdest, kao što to potvrđuje i činjenica da, s druge strane, ne postoji jasan dokaz u kojem se naređuje obnavljanje abdesta onome ko dotakne ženu. Prva dva hadisa ukazuju na to da strastveno dodirivanje žene ne kvari abdest, a zadnji hadis je dokaz da doticanje žene bez strasti ne kvari abdest.

Načelno pravilo u vezi s abdestom glasi: Za onoga ko uzme abdest može se reći da ga je izgubio samo onda ako za to postoji jasan dokaz, a u ovom slučaju ne postoji.

GUSUL (KUPANJE)

Po islamskom učenju, mužu i ženi koji spolno opće, na način da glavić spolnoga organa u potpunosti uđe u rodnicu, kupanje postaje obaveza, kako bi od sebe odstranili pravnu nečistoću (džunupluk), te kako bi mogli obavljati ibadete za čiju se valjanost uvjetuje pravna čistoća, kao što je namaz, dodirivanje Kur'ana časnog i sl.

Uvaženi šejh Muhammed Salih Usejmin rekao je sljedeće: „Postoje dva načina kupanja. Prvi način jeste onaj koji je zadovoljavajući, a to je da se pokvasi cijelo tijelo vodom uz ispiranje usta i nosa. Osoba koja pokvasi cijelo tijelo otklonila je od sebe veliku (pravnu) nečistoću, džunupluk, i postala je čista, na osnovu ajeta: *„Kada budete džunupi, očistite se.”*¹ Drugi način jeste potpuno kupanje, a to je da se okupa onako kako se kupao Allahov Poslanik, *sallallahu alejhi ve sellem*. Naime, sunnet je prvo oprati ruke, zatim spolni organ i onaj dio tijela koji se isprljao u spolnom aktu. Nakon toga će uzeti abdest u potpunosti, posuti vodu po glavi tri puta, a zatim oprati ostali dio tijela, i to je potpuni način kupanja.”²

1 Prijevod značenja El-Maide, 6.

2 *Fetave'l-mer'eti'l-muslima*, 1/227, odgovor šejha Muhammeda Saliha Usejmina.

Kupanje od spolnog odnosa pri kojem nije došlo do ejakulacije

Mnogi ljudi pogrešno smatraju da je kupanje obavezno isključivo poslije onog spolnog odnosa u kojem dođe do ejakulacije (izbacivanja sperme). Međutim, islamski propisi nalažu da se muškarac i žena moraju okupati poslije spolnog odnosa, bez obzira na to da li je došlo do ejakulacije ili ne. Kako je već prethodno objašnjeno, uvjet koji se po učenjacima mora ispuniti da bi kupanje nakon spolnog odnosa bilo obavezno, jeste da glavić muškog spolnog organa u potpunosti uđe u rodnicu žene.

U Pravnoj enciklopediji *El-Mevsu'atu'l-fikhijje* stoji: „Jedna od stvari koja obavezuje na kupanje (gusul) jeste ulazak glavića ili onoliko koliko iznosi dužina glavića u rodnicu ili analni otvor,³ kada kupanje postaje obaveza i muškarcu i ženi, a na osnovu riječi Allahovog Poslanika, *sallallahu alejhi ve sellem*⁴: *„Kada se dotaknu spolni organi i u potpunosti nestane glavića, kupanje postaje obaveza.”*⁵

U početku islama propis nije bio ovakav, već je obaveznost kupanja bila vezana za ejakuliranje, nakon čega je taj propis dokinut, te je kupanje postalo obaveza samim spolnim činom, bez obzira došlo do ejakulacije ili ne.

3 Ovaj čin strogo je zabranjen, kao što smo spomenuli, ali kada se već desi onda se na počinioca odnosi spomenuti propis.

4 Ahmed (6670). Šuajb Arnaut u vezi s hadisom kaže: „Hadis je vjerodostojan na osnovu drugih predanja, a ovaj je lanac prenosilaca slab zbog prenosioca El-Hadždžadža ibn Ertaha.”

5 *El-Mevsu'atu'l-fikhijje*, 16/239.

U hadisu stoji: „Kada neko od vas zauzme položaj između četiri ženina ekstremiteta i dotaknu se spolni organi, kupanje postaje obaveza.“¹

U vezi sa spomenutim, savremeni islamski učenjaci imaju jednoglasan stav. Imam Nevevi rekao je: „Znaj da je ummet sada jednoglasan kada je riječ o obaveznosti kupanja poslije spolnog odnosa, pa makar i ne došlo do ejakulacije. Nekoliko je ashaba smatralo da kupanje nije obaveza ako ne dođe do ejakulacije, ali su potom revidirali svoje mišljenje i ummet je s tim u vezi zauzeo jednoglasan stav.“²

Da li korištenje kondoma isključuje obaveznost kupanja

S obzirom da je spomenuto da kupanje postaje obaveza ako glavić muškog spolnog organa u potpunosti uđe u rodnicu žene, svedeno došlo do ejakulacije ili ne, postavlja se pitanje da li je čovjeku, koji prilikom seksualnog odnosa koristi kondom, obaveza da se okupa, pošto u stvarnosti nije došlo do direktnog dodira spolnih organa?

Islamski su učenjaci u prošlosti razmatrali slična pitanja i postavili odrednice na osnovu kojih se danas može odgovoriti na spomenuti upit.

U pravnoj enciklopediji *El-Mevsu'atu'l-fikhijje* stoji: „Učenjaci malikijske pravne škole i dio učenjaka hanefijske pravne škole smatrali su da nije obavezno kupanje čovjeku čiji je glavić spolnog organa ušao u rodnicu žene zamotan u platno koje zbog debljine sprečava strastveno naslađivanje,

1 Buhari (br. 291) i Muslim, (br. 812), kao Ebu Hurejrino, *radijallahu anhu*, predanje.

2 *Sahihu Muslim bi šerhi 'l-imam En-Nevevi*, 4/36.

dok mu je kupanje obavezno ako se radi o tankom platnu koje ne sprečava strastveno naslađivanje i osjećaj topline spolnog organa.“³

Na osnovu ovog mišljenja kažemo da je onome ko prilikom seksualnog odnosa koristi kondom obaveza okupati se, ako se ispuni prethodno spomenuti uvjet: ulazak cijelog glavića penisa u rodnicu žene. Naravno, u ovom je slučaju kupanje obavezno i ženi.

Spolni odnos u situaciji nedostatka vode za kupanje

Mnogi islamski autoriteti dopustili su da supružnici imaju spolni odnos makar pouzdano znali da neće imati vode za kupanje. Prema mišljenju ovih učenjaka, supružnici će, kada nastupi namasko vrijeme, kad kupanje postaje obaveza, uzeti tejemmum i klanjati. Jednom prilikom Ebu Zerr, *radijallahu anhu*, požalio se: „Upropašten sam, Allahov Poslaniče!“ Poslanik ga upita: „Šta te upropastilo?“ Ebu Zerr reče: „Spolno općim sa suprugom ali nemamo vode, pa klanjam ne kupajući se.“ Allahov Poslanik objasni mu: „Ebu Zerre, tejemmum je način čišćenja u takvoj situaciji, pa makar ne našao vodu deset godina, a kada nađeš vodu, okupaj se.“⁴

Razmatrajući mišljenja učenjaka o ovom pitanju, veliki učenjak hanbelijske pravne škole Ibn Kudame, zaključio je: „Najprioritetnije mišljenje jeste da je čovjeku dopušteno spolno općiti u takvoj situaciji, i to nije pokuđeno.“⁵

3 *El-Mevsu'atu'l-fikhijje*, 31/201.

4 Ebu Davud (br. 333). Šejh Albani tvrdi da je hadis vjerodostojan.

5 *El-Mugni*, 1/313.

Da li je obavezno kupanje odmah nakon spolnog odnosa?

Supružnici se ne moraju okupati odmah nakon spolnog odnosa, nego se kupanje može odgoditi određeno vrijeme. Za osobu koja je džunup čak se ne može reći ni da je pokušeno da izlazi iz kuće s potrebom, za razliku od uvjerenja našeg svijeta koji smatra suprotno.

Ebu Hurejre, *radijallahu anhu*, pripovijedao je: „Sreo sam Allahovog Poslanika na putu u Medini, a bio sam džunup, pa me je uzeo za ruku i skupa smo prošetali. Nakon toga, Allahov Poslanik je sjeo, a ja sam krišom otišao da se okupam. Allahov Poslanik primijetio je da me nema, pa me je, kad sam se vratio, upitao: „Gdje si bio, Ebu Hurejre?“ „Allahov Poslaniče, bio sam džunup i bilo mi je mrsko sjediti s tobom u takvom stanju“, odgovorio sam. Allahov Poslanik, *sallallahu alejhi ve sellem*, reče: „Subhanallah, zaista vjernik ne može biti nečist!“¹

Međutim, nema sumnje da je bolje da se čovjek okupa neposredno nakon spolnog odnosa kako ne bi zaboravio da je džunup, što se jednom desilo Allahovom Poslaniku, *sallallahu alejhi ve sellem*. Naime, Ebu Hurejre, *radijallahu anhu*, prenosi da je Allahov Poslanik došao u džamiju da ih predvodi u namazu, pa kada je htio donijeti početni tekbir, pokazao je rukom da ga ashabi sačekaju. Nakon nekog vremena vratio se, a s njegove glave je kapala voda, pa ih je predvodio u namazu. Poslije namaza objasnio im je: „Bio sam džunup i zaboravio sam se okupati.“²

---

1 Glavni dio hadisa zabilježili su Buhari (br. 281) i Muslim (br. 850).

2 Ahmed (br. 9786). Šejh Albani tvrdi da je hadis vjerodostojan.

Zajedničko kupanje supružnika

Ovo nam je pitanje objasnila Aiša, *radijallahu anha*, rekavši: „Allahov Poslanik i ja kupali smo se zajedno iz iste posude koja je bila između mene i njega. On bi mene preticao u uzimanju vode, pa bih govorila: „Ostavi i meni, ostavi i meni!“, a oboje smo bili džunupi.“³

Islamski su učenjaci iz ovog predanja izveli zaključak da je dopušteno da se supružnici kupaju zajedno i da pri tome gledaju jedno u drugo.

---

3 Muslim (br. 758).

POST

SPOLNI ODNOS ZA VRIJEME POSTA

Islamski učenjaci imaju jednoglasan stav da je strogo zabranjeno spolno općiti u danu u kojem postač posti obavezni post, kao što se slažu i da to kvari post.

Ibn Kudame kaže: „Nije mi poznato da postoji razilaženje među islamskim učenjacima glede čovjeka koji spolno opći, ejakulirao ili ne, ili se bude naslađivao sa suprugom na neki drugi način pa doživi ejakulaciju, da to kvari post, ako to učini svjesno. Ovakav stav potvrđuju vjerodostojni dokazi.“¹

U pravnoj enciklopediji *El-Mevsu'atu'l-fikhijje* stoji: „Islamski učenjaci imaju jednoglasan stav da je pokvaren post onome ko u toku dana spolno opći, ili ejakulira masturbiranjem², ili namjerno pojede i popije nešto, znajući da posti. To potvrđuju riječi Uzvišenog Allaha: *Jedite i pijte sve dok ne budete mogli razlikovati bijelu nit od crne niti zore; od tada postite sve do noći.*“³

Ovo se odnosi i na situaciju kad čovjek spolno opći dok posti, naprimjer, zavjetni post, mimo ramazana. Onaj ko to učini dok posti ovu vrstu posta, griješan je i obavezan je napostiti taj dan.

Međutim, kada je riječ o posljedicama spolnog odnosa u toku ramazanskog posta, tada se propis razlikuje. Ukoliko bi osobakojaje obavezna postiti spolno općila u danu ramazanskog posta, za njen se prijestup vezuju sljedeći propisi:

1 *El-Mugni*, 3/58

2 Tačno je da je to stav četvorice imama mezheba, a ne da je to konsenzus, pošto zahirije smatraju da masturbiranje ne kvari post.

3 *El-Mevsu'atul-fikhijje*, 5/289.

- a) to je veliki grijeh;
- b) time je pokvaren post;
- c) obaveza je napostiti taj dan;
- d) mora se ostatak dana sustegnuti od svega što inače kvari post;
- e) mora se iskupiti za taj prekršaj.

Iskup za seksualni odnos kojim je pokvaren post u danu ramazana, ogleda se u oslobađanju roba ako se to u mogućnosti. Ukoliko osoba nema mogućnosti da oslobodi roba, onda treba postiti uzastopno šezdeset dana, a ako iz opravdanih razloga ne može postiti šezdeset dana uzastopno, nahranit će šezdeset siromaha.

NASLAĐIVANJE SUPRUGOM ZA VRIJEME POSTA

Glede ovog pitanja islamski učenjaci imaju različite stavove. Mnogi su učenjaci dopustili mužu da se naslađuje suprugom dok posti ako zna da ga to neće odvesti u ono što će pokvariti post: ejakulaciju ili, još gore, spolni odnos. Ako zna, ili kod njega preovladava mišljenje, da bi naslađivanje suprugom moglo uzrokovati ejakulaciju ili spolni akt, tada mu je to zabranjeno. Međutim, ako zna da to neće uzrokovati izlazak sjemena, tada mu je to dopušteno, iako je preče da to odgodi do prekida posta. Svoj su stav dokazali činjenicom da je u vjerodostojnim hadisima zabilježeno da je Allahov Poslanik, *sallallahu alejhi ve sellem*, ljubio svoje supruge dok je postio, kao i činjenicom da je dopustio da se star čovjek naslađuje suprugom, a prezirao da to čini mlad čovjek, kako stoji u predanju koje je zabilježio Ebu Davud.

SPOLNI ODNOS U TOKU ILI POSLIJE SABAHSKOG EZANA

Post počinje pojavom zore, a završava se potpunim zalaskom sunca. Dokaz za to su Allahove riječi: „*Dopušta vam se da se u noćima dok traje post sastajete sa svojim ženama; one su odjeća vaša, a vi ste njihova odjeća. Allah zna da vam je bilo teško, pa je prihvatio pokajanje vaše i oprostio vam. Zato se sada sastajte s njima u želji da dobijete ono što vam je Allah već odredio. Jedite i pijte sve dok ne budete mogli razlikovati bijelu nit od crne niti zore; od tada postite sve do noći.*“¹

Nastupanje zore trebalo bi biti najavljeno učenjem ezana, i od tada je postaču zabranjeno jelo, piće i spolni odnos. Međutim, pitanje je kako postupiti u slučaju da čovjek u toku spolnog odnosa čuje ezan kojim se označava početak posta, a tada počinje zabrana jela, pića i spolnog odnosa?

Odgovor je jednostavan: ako se pouzdano zna da mujezin uči ezan na vrijeme, odmah po nastupu zore, onda je obaveza odmah prekinuti sa spolnim odnosom. Ukoliko bi čovjek nastavio sa spolnim odnosom, njegov bi post bio pokvaren i obaveza bi mu bila napostiti taj dan. Ako bi ovako nešto čovjek učinio u ramazanu, uz sve spomenuto, obavezan je iskupiti se za svoj prijestup. Ibn Kudame kaže: „Kada nastupi zora a čovjek spolno opći, i ustraje u tome, obavezan je napostiti taj dan i iskupiti se. Tog su stava također bili Malik i Šafija.“²

S druge strane, ako su supružnici namjeravali postiti dobrovoljni post, onda nisu griješni ako i ne prekinu spolni

1 Prijevod značenja El-Bekare, 187.

2 El-Mugni, 3/65.

odnos sa početkom ezana, jer je čovjeku u toku dobrovoljnog posta dopušteno prekinuti post kada želi, odnosno ne mora ga ni početi. Dokaz za to je sljedeći Poslanikov, *sallallahu alejhi ve sellem*, hadis: „*Onaj ko posti dobrovoljni post sam odlučuje hoće li ispostiti ili će prekinuti post.*“³

PREKIDANJE POSTA SPOLNIM ODNOSOM

Pohvalno je da se čovjek iftari svježim datulama, ili suhim ako nema svježih, a ako nema ni suhe datule, onda će se iftariti vodom. Enes, *radijallahu anhu*, rekao je: „*Allahov Poslanik iftario bi se s nekoliko svježih datula prije nego što bi klanjao akšam-namaz. Ako ne bi imao svježih datula, onda bi iftario suhim datulama, a ako ne bi imao ni suhih datula, post bi prekinuo s nekoliko gutljaja vode.*“⁴

Ako smo ispravno shvatili definiciju posta – sustezanje od svega što kvari post od pojave zore do zalaska sunca – tada je odgovor na pitanje dozvoljenosti prekida posta seksualnim odnosom jednostavan. Kad je čovjek siguran da je sunce zašlo, dopušteno mu je da prekine post na bilo koji način, pa makar i spolnim odnosom. U tom slučaju on jeste izostavio jedan sunnet – prekidanje posta datulama – ali nije pokvario post, kao što ga nije pokvario ako ga prekine bilo čime mimo datula.

Muhammed Ibn Sirin rekao je: „Ponekad je Abdullah ibn Omer prekidao post spolnim odnosom.“⁵

3 Ahmed (br. 26893) kao Ummu Hanino, *radijallahu anha*, predanje. Vjerodostojnim ga je okarakterizirao šejh Albani.

4 Ebu Davud (br. 2358). Vjerodostojnim ga je okarakterizirao šejh Albani.

5 Taberani u djelu *El-Mu'džemu'l-kebir*, 10/412. Imam Hejsemi tvrdi da je ovo predanje dobro. Vidjeti: *Medžme'u'z-zevaid*, 3/204.

SAVREMENA INTIMNA PITANJA

ČITANJE EROTSKIH ČASOPISA I GLEDANJE PORNO-FILMOVA

Iako među ljudima ima i onih koji navode različita opravdanja za posjedovanje erotskih časopisa, islamski su učenjaci to strogo zabranili jer je u tome višestruka šteta. Isto tako, nije dopušteno da, naprimjer, muž čita erotsku priču, a da supruga to sluša, makar kao razlog navodili potrebu da se na taj način uzbude prije spolnog odnosa. U ajetu stoji: „*Ne povodi se za onim što ne znaš! I sluh, i vid, i razum, za sve to će se, zaista, odgovarati.*”¹ Odatle su savremeni učenjaci zabranili gledanje porno-filmova, kao i filmova koji sadrže zabranjene scene, kao naprimjer razgolićene žene ili muškarce. To je zabranjeno makar se to činilo radi poučavanja seksualnim vještinama.

Veliki savremeni učenjak šejh Džibrin upitan je: „Da li je dopušteno gledanje nagih žena u časopisima ili na filmovima?“, pa je odgovorio: „Nije dopušteno gledanje nagih žena, niti je dopušteno kupovati časopise ili pak video kasete na kojima se prikazuju scene sa nagim ženama. Štaviše, dužnost je takvo nešto uništiti, kako se zlo ne bi širilo i kako se ne bi pojavio nemoral, a takav je materijal jak poticaj na širenje nemorala.”²

1 Prijevod značenja El-Isra, 36.

2 Muhammed el-Musnid, *Fetve o ženskim pitanjima*, Visoki saudijski komitet za pomoć BiH i Kulturni centar „Kralj Fahd“, Sarajevo, 2000., str. 178.

ČITANJE LJUBAVNIH ROMANA I KNJIGA O SEKSU

Nekada ljudi imaju dobre namjere čitajući spomenutu literaturu, kao u slučaju kada supružnici žele da se poduče spolnom odnosu, seksualnim položajima i slično.

Knjige koje govore o intimi islamski su učenjaci podijelili na dvije vrste. Prva vrsta su knjige koje su pisali islamski učenjaci koji su pitanja intime razmatrali s islamskog aspekta, zasnivajući svoje pisanje na kur'ansko-hadiskim tekstovima i praksi prvih generacija muslimana. Ovakve knjige pisane su na moralan način i za cilj imaju podučiti čovjeka islamskom kodeksu ponašanja u braku, te dozvoljenim i zabranjenim stvarima u tom segmentu ljudskog života. Takve je knjige dopušteno čitati, štaviše, to je pohvalno, naročito kada se radi o mladencima.

Druga vrsta su knjige koje su pisali ljudi koji ne vjeruju u Allaha, a koji pišući o seksualnosti nisu poštovali nikakve moralne vrijednosti. Ovakve knjige nerijetko sadrže nemoralne slike, vulgarne izraze, intimne bračne tajne drugih ljudi, te često direktno i indirektno pozivaju u haram. Ovu vrstu knjiga nije dopušteno ni posjedovati, ni čitati.

SNIMANJE ILI SLIKANJE SEKSUALNOG ODNOSA

Danas, kada imamo dostupne različite aparate za snimanje i slikanje, od mobitela do kamera, postavlja se pitanje da li je dozvoljeno da supružnici snime svoj seksualni odnos, ili da slikaju jedno drugo dok su bez odjeće, kako bi te snimke kasnije gledali.

Čitajući fetve savremenih učenjaka, naći ćemo da su strogo zabranjivali ovakve postupke. Svoj su stav argumentirali s nekoliko činjenica:

1) postoji realna mogućnost da neko drugi dođe do tih snimaka, što može uzrokovati izuzetno mnogo neugodnosti za supružnike;

2) također postoji realna mogućnost da jednoga dana među supružnicima dođe do razvoda, u kojem bi nakon prestanka priče žena u svakom pogledu postala zabranjena svom bivšem mužu, tako da njemu više ne bi bilo dopušteno da vidi kod nje išta više od drugih ljudi koji nisu bili u braku s njom, te bi se u tom slučaju lahko moglo desiti da on učini haram gledajući svoju bivšu suprugu;

3) postoji i mogućnost da muž, nakon što je bio moralan i pazio na čast i prava svoje supruge, promijeni svoje ponašanje, te posjedovanje takvog snimka zloupotrijebi u bilo kakve svrhe.

Jedan od općepoznatih principa u islamu jeste princip preventivnog sankcioniranja. Naime, na osnovu njega islamski učenjaci u određenim situacijama preventivno zabrane nešto što je u osnovi dopušteno, a zbog štete koja bi mogla proisteći iz činjenja toga, kao što je slučaj s ovim pitanjem. Snimanje

kamerom u osnovi je dopušteno, ali zbog svih spomenutih negativnosti, ali i mnogih drugih, islamski učenjaci današnjeg doba strogo su zabranili da supružnici snimaju spolni odnos, ili da muž snimi svoju suprugu nagu, kako bi je mogao gledati dok je odsutan i na taj način zadovoljiti svoje seksualne potrebe, iako u ovom slučaju gledanje u obnaženu suprugu ne pomaže, štaviše, može pobuditi strasti i odvesti u haram, samozadovoljavanje ili blud.

Također, kao što nije dopušteno da muž traži od supruge takvu niskost, isto tako supruzi nije dopušteno pristati na to.

SPREČAVANJE ZAČEĆA

Ugrađivanje spirale

Budući da ovo pitanje nije bilo poznato do prije nekih tridesetak godina, o njemu ne možemo naći izjave učenjaka četiri mezheba, već se moramo pozvati na učenjake današnjice. Ugrađivanje spirale veoma je diskutabilno jer iziskuje viđenje ženinog stidnog dijela tijela, pa makar to bilo od strane druge žene (ginekologa), koji ona u normalnim uvjetima ne smije pokazati nikome osim svome mužu, što ograničava ugrađivanje spirale samo na prijeku potrebu.

Osim toga, postoje drugi, islamom dopušteni načini sprečavanja trudnoće kao što su ejakulacija van maternice ili korištenje kondoma. Posljednja činjenica važna je zbog šerijatskog pravila koje glasi: Ne može se činiti haram pod izgovorom prijeke potrebe, ako za to postoji alternativa, a u spomenutom slučaju postoji alternativa.

Bitna je i činjenica da je spirala štetna po zdravlje žene, što se najčešće ogleda u nekontroliranom krvarenju, koje je dodatni problem ženi koja obavlja namaze, posti i izvršava druge ibadete za koje je uvjetovana pravna čistoća.

Uz sve navedeno, ugrađivanje spirale po zvaničnim statistikama nije potpuno siguran način sprečavanja začeća, tako da, prema podacima, 6% žena koje imaju spiralu ipak oстане u drugom stanju. Ugrađivanje spirale može uzrokovati oštećenja maternice, dodatne upale grlića maternice itd.

Na osnovu spomenutog možemo konstatirati da ugrađivanje spirale u osnovi nije dozvoljeno.

PROPIS ABORTUSA

S obzirom da je abortus namjerni ili spontani prekid trudnoće, pa se ne može podvesti pod metode sprečavanja začeća, spomenut ćemo ga ovdje zasebno zbog važnosti poznavanja propisa o njemu. Ova je tema posebno bitna i zbog činjenice da živimo u vremenu kada se, prema nezvaničnim podacima koji se mogu naći na internetu, u svijetu godišnje izvrši 46 miliona abortusa, što je 126 hiljada abortusa dnevno. Nažalost, i muslimani su se, u svojoj slabosti i nepoznavanju vjere, uključili u ovaj negativni trend, te je kod mnogih već poodavno abortus postao skoro pa normalna stvar.

Islamski su učenjaci o temi abortusa pisali kompletne studije, u kojima su detaljno objašnjavali propis o abortusu, govoreći o svakoj fazi kroz koju fetus prolazi prije rođenja. Naravno, mi u ovom priručniku nemamo mogućnost da govorimo o tim pitanjima, već ćemo spomenuti samo jednu činjenicu koja bi trebala biti dovoljna glede toga. Islamski

učenjaci imaju jednoglasan stav da nije dopušteno počinuti abortus nakon što dijete oživi u majčinoj utrobi, što se dešava 120. dan od trenutka začeća. Abortus bez opravdanog razloga nakon tog perioda učenjaci stavljaju na isti nivo kao i bespravno ubistvo. Svi dokazi koji potvrđuju da je po islamu strogo zabranjeno bespravno proliti tuđu krv, ujedno su i dokazi koji zabranjuju abortus u tom periodu.¹

U pravnoj enciklopediji *El-Mevsu'atu'l-fikhijje* stoji: „Nije poznato da postoji razilaženje među učenjacima da nije dopušteno abortirati nakon što dijete oživi u majčinoj utrobi. Islamski su učenjaci jasno rekli da postoji konsenzus da nije dozvoljno abortirati nakon što djetetu bude udahnuta duša. Također su jednoglasno potvrdili da se abortus u tom periodu smatra ubistvom.“²

1 O statusu abortusa u islamskom pravu, više pročitati u djelu *Ahkamu'l-idžhad fi fikhi'l-islami*, str. 320.

2 *El-Mevsu'atu'l-fikhijje*, 2/57.

HOMOSEKSUALIZAM

Homoseksualizam je emocionalna, seksualna i fizička sklonost, odnosno privlačnost, prema osobama istog pola. Ova seksualna parafilija po prvi se put u historiji čovječanstva pojavila u narodu kojem je kao poslanik poslan Lut, *alejhi's-selam*. Posljedica činjenja tog grijeha bila je kazna kojom je Uzvišeni Allah uništio one koji su ga činili.

Mi danas živimo u vremenu kada se ljudska priroda toliko izopačila da se u mnogim državama svijeta, pod plaštom ljudskih prava, legalizira homoseksualizam i brakovi među osobama koje ga prakticiraju, a čak im se dozvoljava i usvajanje djece. Nažalost, povodeći se za nemoralom zapadne (ne)kulture, ovo gnusno djelo čini i jedan broj muslimana, i pored toga što je u islamu teško naći grijeh da je tako strogo zabranjen kao homoseksualizam.

Homoseksualizam među muškarcima – pederastija

Svi dokazi koji ukazuju da je spolno općenje u analni otvor žene zabranjeno, ujedno su i dokazi da je zabranjen i homoseksualizam među muškarcima. Tako o analnom seksualnom odnosu Allahov Poslanik, *sallallahu alejhi ve sellem*, veli: „*Zaista se Uzvišeni Allah ne stidi istine: spolno ne općite sa ženama u analni otvor.*“¹

¹ Ahmed (br. 21858) i Ibn Madže (br. 1924) kao predanje Huzejme ibn Sabita, *radijallahu anhu*. Šejh Albani ovo je predanje ocijenio vjerodostojnim.

U drugim hadisima Allahov Poslanik, *sallallahu alejhi ve sellem*, direktno je spomenuo spolni odnos muškarca s muškarcem, kao što je u hadisu: „*Allah ne gleda na muškarca koji priđe drugom muškarcu, niti gleda na onoga ko spolno opći sa ženom u analni otvor.*“² U jednom hadisu Poslanik, *sallallahu alejhi ve sellem*, upozorio je: „*Allah je prokleo onoga koji čini postupke naroda Lutova!*“³, a ove je riječi ponovio tri puta.³

O gnusnosti pederastije dovoljno govore i njegove riječi: „*Koga zateknete da čini grijeh Lutova naroda (homoseksualizam), pogubite i aktivnog i pasivnog učesnika.*“⁴

Na osnovu spomenutih dokaza učenjaci su zauzeli jednoglasan stav da je homoseksualizam zabranjen i da je veliki grijeh. Ibn Kudame veli: „Islamski učenjaci imaju jednoglasan stav da je homoseksualizam zabranjen. Uzvišeni je Allah u Svojoj plemenitoj Knjizi pokudio homoseksualizam i one koji ga čine, kao što je to učinio i Allahov Poslanik. Kazao je Uzvišeni Allah: „*I Luta – kad reče narodu svome: „Zašto činite razvrat koji niko prije vas na svijetu nije činio? Vi sa strašću prilazite muškarcima, umjesto ženama. Ta vi ste narod koji sve granice zla prelazi!*““⁵

² Tirmizi (br. 1165) kao Ibn Abbasovo, *radijallahu anhu*, predanje. Šejh Albani okarakterizirao ga je vjerodostojnim.

³ Ahmed (br. 2913), kao Ibn Abbasovo, *radijallahu anhu*, predanje. Albani je potvrdio njegovu vjerodostojnost.

⁴ Ahmed (br. 2732), kao Ibn Abbasovo, *radijallahu anhu*, predanje. Šejh Albani potvrdio je njegovu vjerodostojnost u nekoliko svojih djela.

⁵ *El-Mugni*, 10/155. Ajeti su iz sure El-E'raf, 80 – 81.

Homoseksualizam među ženama – lezbijstvo

Kako god je islam rigorozan po pitanju homoseksualizma među muškarcima, tako je isto rigorozan i po pitanju te pojave među ženama. Islamski su učenjaci opširno govorili o ovom pitanju i mnogim potpitanjima koja se vezuju za njega, a ovdje ćemo spomenuti samo propis ove nastrane pojave.

U pravnoj enciklopediji *El-Mevsu'atu'l-fikhijje* stoji: „Ne postoji razilaženje među učenjacima da je lezbijstvo zabranjeno, a na osnovu riječi Allahovog Poslanika, *sallallahu alejhi ve sellem*: *Lezbijstvo je blud među ženama*.¹ Ibn Hadžer el-Hejtemi je ovaj grijeh ubrojao u velike grijehe.“²

Dokazi kojima se zabranjuje samozadovoljavanje ujedno su i dokazi koji ukazuju da je lezbijstvo zabranjeno. Uzvišeni Allah u Kur'anu kaže: „*Ono što žele – vjernici će postići, oni koji molitvu svoju ponizno obavljaju, i koji ono što ih se ne tiče izbjegavaju, i koji milostinju udjeljuju, i koji stidna mjesta svoja čuvaju – osim od žena svojih ili onih koje su u posjedu njihovu, oni, doista, prijekor ne zaslužuju; - a oni koji i pored toga traže, oni u zlu sasvim pretjeruju*.“³

Također, od dokaza koji indirektno ukazuju na zabranu lezbijstva je hadis u kojem Poslanik, *sallallahu alejhi ve sellem*, zabranjuje ženi da gleda avrete druge žene: „*Neka muškarac ne gleda u stidni dio tijela drugog muškarca, a neka žena ne gleda stidni dio tijela druge žene*.“⁴ Ako je već gledanje žene u stidni

1 Taberani u *El-Mu'džemu'l-kebiru* (br. 17619). Šejh Albani ovaj hadis ocijenio je veoma slabim/daifun džiden.

2 *El-Mevsu'atu'l-fikhijje*, 24/251.

3 *El-Mu'minun*, 1-7.

4 Muslim (br. 794) kao Ebu Seidovo, radijallahu anhu, predanje.

dio tijela druge žene zabranjeno, onda je zabrana seksualnog naslađivanja među njima prioritetnija. Pored toga, mnogo je fetvi savremenih učenjaka koji beskompromisno i jednoglasno zabranjuju ovu nemoralnu pojavu.

SADRŽAJ:

PREDGOVOR.....	5
----------------	---

ISLAM I SEKSUALNI NAGONI

ISLAM I SEKSUALNI NAGONI.....	10
Zabrana požudnog gledanja	11
Zabrana osamljivanja sa tuđinkom	13
Zabrana dodira	14
INTIMNI PREDBRAČNI KONTAKTI	15
MASTURBACIJA, ONANISANJE	17
Propis masturbacije	17
Masturbiranje potaknuto strahom od bluda	20
Savjeti onome ko ima naviku da masturbira.....	21

BRAČNA INTIMA

STIDNI DIO TIJELA (AVRET).....	24
Avret muškarca	24
Avret žene	25
Pri izlasku iz kuće	25
Pred mahremima	26
Pred drugim ženama	26
Otkrivanje avreta pred djecom.....	27
POKRIVANJE TIJELA PRILIKOM SPOLNOG ODNOSA	28
NAMJERA PRILIKOM SPOLNOG ODNOSA.....	30
DOVA PRIJE SPOLNOG ODNOSA.....	31
PREDIGRA ZA SPOLNI ODNOS	32
NASLAĐIVANJE SUPRUGINIM GRUDIMA I GUTANJE NJENOG MLIJEKA.....	33

ZABRANJENI SEKSUALNI ODNOSI MUŽA I ŽENE	36
Seksualni odnos za vrijeme hajza i nifasa.....	36
Spolni odnos nakon prestanka nifasa koji je trajao manje od četrdeset dana.....	38
Analni seksualni odnos	38
Stavljanje prsta ili nekog predmeta u analni otvor.....	40
ZADOVOLJAVANJE SUPRUGINOM RUKOM.....	41
ORALNI SEKS.....	42
Spolni odnos sa trudnicom.....	42
Spolni odnos u prisustvu onih koji vide ili čuju	43
Spolni odnos u prostoriji u kojoj spavaju djeca.....	44
Razgovor tokom spolnog odnosa.....	44
Prisluškivanje onih koji imaju spolni odnos	45
ZAMIŠLJANJE ODNOSA SA DRUGOM OSOBOM	46
SPOLNI ODNOS U NUŽNIKU.....	47
SPOLNI ODNOS U PRAVCU KIBLE	48
PREKIDANJE ODNOSA RADI NAMAZA U DŽEMATU	48
UZIMANJE ABDESTA PRIJE DRUGOG SPOLNOG ODNOSA.....	50
IZNOŠENJE BRAČNE INTIME U JAVNOST	52
ODBIJANJE SEKSUALNOG ODNOSA	54
Suprugino odbijanje seksualnog odnosa	54
Ženino pravo na zadovoljavanje seksualnih potreba	56
Razvod braka zbog nezadovoljenja seksualnih potreba.....	60
KAKO RIJEŠITI PROBLEM NEPOSLUŠNOSTI SUPRUGE.....	61

PRAVNA ČISTOĆA

MEZIJJ-PREDEJAKULACIJSKA TEKUĆINA	64
ABDEST	67
Da li doticanje i ljubljenje žene kvari abdest?	67
GUSUL (KUPANJE)	68
Kupanje od spolnog odnosa pri kojem nije došlo do ejakulacije.....	69
Da li korištenje kondoma isključuje obaveznost kupanja.....	70

Spolni odnos u situaciji nedostatka vode za kupanje.....	71
Da li je obavezno kupanje odmah nakon spolnog odnosa?	72
Zajedničko kupanje supružnika	73

POST

SPOLNI ODNOS ZA VRIJEME POSTA.....	76
NASLAĐIVANJE SUPRUGOM ZA VRIJEME POSTA.....	77
SPOLNI ODNOS U TOKU ILI POSLIJE SABAHSKOG EZANA	78
PREKIDANJE POSTA SPOLNIM ODNOSOM	79

SAVREMENA INTIMNA PITANJA

ČITANJE EROTSKIH ČASOPISA I GLEDANJE PORNO- FILMOVA.....	82
ČITANJE LJUBAVNIH ROMANA I KNJIGA O SEKSU	83
SNIMANJE ILI SLIKANJE SEKSUALNOG ODNOSA.....	84
SPREČAVANJE ZAČEĆA.....	85
Ugrađivanje spirale	85
PROPIS ABORTUSA	86
HOMOSEKSUALIZAM	88
Homoseksualizam među muškarcima – pederastija	88
Homoseksualizam među ženama – lezbijstvo	90

Iz sadržaja knjige izdvajamo:

Pokrivanje tijela prilikom spolnog odnosa
Masturbacija, onanisanje
Oralni seks
Masturbacija supruginom rukom
Ženino pravo na zadovoljavanje seksualnih potreba
Razvod braka zbog nezadovoljenja seksualnih potreba
Zajedničko kupanje supružnika
Snimanje ili slikanje seksualnog odnosa
Čitanje erotskih časopisa i gledanje porno-filmova
Čitanje ljubavnih romana i knjiga o seksu
Islam i seksualni nagoni
Zabrana požudnog gledanja
Zabrana osamljivanja sa tuđinkom
Intimni predbračni kontakti
Masturbiranje potaknuto strahom od bluda
Savjeti onome ko ima naviku da masturbira
Predigra za spolni odnos
Naslađivanje supruginim grudima i gutanje njenog mlijeka
Zabranjeni seksualni odnosi muža i žene
Zamišljanje odnosa sa drugom osobom
Prekidanje odnosa radi namaza u džematu
Iznošenje bračne intime u javnost
Odbijanje seksualnog odnosa
Suprugino odbijanje seksualnog odnosa
Kako riješiti problem neposlušnosti supruge
Da li doticanje i ljubljenje žene kvari abdest?
Kupanje od spolnog odnosa pri kojem nije došlo do ejakulacije
Da li korištenje kondoma isključuje obaveznost kupanja
Da li je obavezno kupanje odmah nakon spolnog odnosa?
Naslađivanje suprugom za vrijeme posta
Prekidanje posta spolnim odnosom
Sprečavanje začeća
Ugrađivanje spirale